БУТУН ДУН'Ё ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 3
11 ФЕВРАЛЬ ПАЙШАНБА 1954 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

САЙЛОВЧИЛАР КОММУНИСТЛАР БЛАН ПАРТИЯСИЗЛАР БЛОКИНИНГ КАНДИДАТЛАРИ УЧУН ОВОЗ БЕРИШ БЛАН КОММУНИСТИК ПАРТИЯНИНГ СИЕСАТИ УЧУН, ПАРТИЯ ТОМОНИДАН ҚУЙИЛГАН ВАЗИФАЛАРНИ АМАЛГА ОШИРИШ УЧУН — СОЦИАЛИСТИК САНОАТИМИЗНИ ЯНАДА ЯШНАТИШ ВА ҚИШЛОҚ ХУЖАЛИГИНИ КЕСКИН СУРАТДА РИВОЖЛАНТИРИШ УЧУН, ХАЛҚНИНГ МОДДИЙ ФАРОВОНЛИГИ ВА МАДАНИЙ САВИЯСИНИ ТУХТОВСИЗ ОШИРИШ УЧУН, СОЦИАЛИСТИК ДАВЛАТИМИЗНИНГ КУЧ ВА ҚУДРАТИНИ ҲАРТОМОНЛАМА МУСТАҲКАМЛАШ УЧУН ВА БУ ДАВЛАТНИНГ ТИНЧЛИКНИ САҚЛАШ ҲАМДА МУСТАҲКАМЛАШ УЧУН, МАМЛАКАТИМИЗДА КОММУНИСТИК ЖАМИЯТ ҚУРИШ УЧУН ОЛИБ БОРАЕТГАН ҚУРАШИДА ЯНГИДАН-ЯНГИ МУВАФФАҚИЯТЛАРГА ЭРИШИШИ УЧУН ОВОЗ БЕРГАН БУЛАДИЛАР.

(Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Мурожаатидан).

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг

барча сайловчиларга, ишчиларга, деҳқонларга, совет интеллигенциясига, Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг жангчиларига

МУРОЖААТИ

Уртоқлар!

Совет халқи 1954 йил 14 мартда Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Советига депутатлар сайлайди.

Бизнинг мамлакатимиз ана шу буюк воқиани ўз кучлари гуллаб-яшнаган, экономика ва маданият мавж уриб юксалган бир вазиятда кутиб олмоқда.

Уруш даврида немис-фашист босқинчилари томонидан вайрон қилинган саноат корхоналари, шаҳар ва қишлоқларнинг тикланганлиги совет халқининг жуда буюк ютуғидир. Неча юзлаб завод ва фабрикалар, неча ўнлаб шаҳарлар, неча минглаб қишлоқлар душман томонидан харобага айлантирилган эди, миллионларча кишилар бошпанасиз бўлиб қолган эди. Орадан атиги бирнечагина йил ўтди. Янгидан вужудга келтирилган ва энг янги техника блан та'минланган саноат корхоналари яна социалистик индустрия сафига ўтди; душман томонидан ёндирилган ва вайрон қилинган шаҳар ҳамда қишлоқлар тикланди; кўп районларнинг аҳолиси яшаган ертўлалар бузиб ташланди. Бу районларнинг аҳолиси учун янги, обод уй-жойлар қурилди. Буларнинг ҳаммаси ғоят зўр бериб ишлашни, кўп куч ва маблағ сарф қилишни талаб этар эди, бу ишлар қилинди! Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг темирдек мустаҳкам иродаси, халқимизнинг фидокорона, қаҳрамонона меҳнати барча қийинчиликларни енгди, совет тузумининг буюк ҳаётий кучга эга эканлигини яна ва яна исбот этди.

Совет халқи ўзининг тинч меҳнати блан урушгача эришган ва уруш тўхтатиб қўйган иқтисодий марраларини тез ва тўхтовсиз олға қараб қилган ҳаракати натижасида жуда орқада қолдирди. СССР Олий Советининг кейинги сайлови 1950 йилда — тўртинчи (урушдан кейинги биринчи) бешйилликнинг охирги йилида ўтказилган эди. Совет кишилари бу бешйилликни муваффақиятли тугаллаб, Коммунистик партия бошчилигида янги, бешинчи бешйиллик топшириқларини амалга ошириш учун куч ва меҳнатларини аямаётирлар. СССРда саноат ишлаб чиқариши ҳажми 1953 йилдаёқ урушдан аввалги 1940 йилдагидан икки ярим марта ошди.

Оғир саноат тинч экономикамизни яшнатиш негизи, мамлакат мудофаа қувватининг негизи бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Партия урушдан илгариёқ халқ хўжалигини социалистик негизда реконструкциялашни амалга ошириб ва мамлакатни актив мудофаага тайёрлаб, биринчи даражали қудратли оғир индустрияни вужудга келтирди. Урушдан кейинги йилларда оғир саноатни ривожлантиришда янги, катта муваффақиятларга эришилди. 1953 йилда СССРда 38 миллион тонна, я'ни 1940 йилдагидан икки марта кўп пўлат ишлаб чиқарилди; 320 миллион тонна, я'ни 1940 йилдагидан икки марта кўп кўмир қазиб чиқарилди, 52 миллион тонна, я'ни 1940 йилдагидан 70 процент кўп нефть чиқарилди; 133 миллиард киловатт-соат электр қуввати, я'ни 1940 йилдагидан 2,8 марта кўпроқ электр қуввати ишлаб чиқарилди. Индустриямизнинг юраги бўлган совет машинасозлиги жуда тез ўсмоқда ва ривожланмоқда: 1953 йилда урушдан аввалги 1940 йилдагидан 3,8 марта кўпроқ машина ва ускуналар ишлаб чиқарилди.

Транспортни ривожлантириш ва қурилиш ишларида катта муваффақиятлар қўлга киритилди. Бепоён мамлакатимизнинг темир йўлларида, денгиз, дар'ёлари ва каналларида, тош йўлларида юк обороти йил сайин кўпаймоқда. Эндиликда транспортнинг барча турлари қудратли техника базасига эгадир. Саноат, қишлоқ хўжалик корхоналари, маданий-маиший корхоналар ва муассаса ҳамда уй-жойлар қуриш ишлари ҳажми йил сайин кенгаймоқда. Бинокорлик ташкилотлари ғоят унумли ишлайдиган машина ҳамда механизмлар блан та'минланди.

Оғир саноатни ривожлантиришда эришилган муваффақиятлар халқ исте'мол қиладиган моллар ишлаб чиқаришни кескин суратда ошириш учун шароит вужудга келтирди. Коммунистик партия ва Совет ҳукумати икки-уч йил ичида мамлакат аҳолисининг кўп исте'мол қилинадиган озиқ-овқат ва саноат моллари блан та'минланишини анча ошириш мақсадида енгил ва озиқ-овқат саноатини тез ривожлантиришнинг кенг программасини белгиладилар. Бу программа тўхтовсиз амалга оширилмоқда. Мамлакатимизнинг меҳнаткашлари партия ва ҳукумат томонидан амалга оширилаётган тадбирларнинг дастлабки натижаларини ҳозирданоқ яққол кўриб турибдилар. 1953 йилда, айниқса йилнинг иккинчи ярмида халқ исте'моли моллари ишлаб чиқарадиган саноат тормоқлари 1952 йилдагига нисбатан ғоят тез сур'атлар блан ривожланди. 1952 йилда ана шу маҳсулотлар 10,5 процент ортган бўлса, 1953 йилнинг иккинчи ярмидаёқ 14 процентга кўпайди. Ҳозирги вақтда неча юзларча тўқимачилик ва кўн-пойафзал фабрикалари, шунингдек озиқ-овқат саноати корхоналари қурилабошлади. 1953 йилнинг ўзидагина халқ исте'моли моллари ишлаб чиқарадиган 300 га яқин янги корхона ишга туширилди. Енгил ва озиқ-овқат саноатининг мавжуд корхоналари кенгайтирилмоқда ва уларда энг янги машина-асбоблар ўрнатилмоқда.

Партия социалистик саноатни бундан буён ҳам ҳартомонлама ривожлантиришни ўз олдига вазифа қилиб қўйиб, саноатимизда яшириниб ётган ички резервларни топиш ва улардан фойдаланиш учун бутун чораларни кўрмоқда. Бизда план топшириқларини бажармаётган қолоқ корхоналар ва ҳатто саноатнинг бутун-бутун тормоқлари ҳали бор. Кўп ҳолларда энг бой янги техникадан яхши фойдаланилмайди, машина-асбоблар кўп вақт бекор туради. Маҳсулотнинг сифатига ҳали ҳам етарли э'тибор берилмаётир. Меҳнат унумини ошириш ва маҳсулотнинг таннархини камайтириш юзасидан берилган топшириқларни бажармаётган корхоналар оз эмас. Кўпгина корхоналарда ишлаб-чиқариш майдонидан фойдаланишда хўжасизлик ва исрофгарликка йўл қўйилмоқда. Хўжалик раҳбарларимиз орасида эскиликка, даври ўтиб кетган нарсаларга ёпишиб олаётган ва илғорлик, прогрессивликни ҳартомонлама қўлланишни, ишлаб чиқариш новаторларини актив суратда қўллаб-қувватлашни ўз бурчи деб ҳисобламаётган қолоқ, нўноқ кишилар ҳали ҳам бор. Бу камчиликларнинг ҳаммасини йўқотиш, қолоқ корхоналарни илғорлар даражасига кўтариш — саноатимизнинг талайгина ички резервларини ишга солиш ва бу блан саноатдаги барча тормоқларнинг янада зўр бериб ривожланишини та'минлаш демакдир.

Коммунистик партия бизнинг шонли ишчилар синфимиз ва ўсган, тажрибали инженер-техник ходимларимиз саноат, транспорт ва қурилиш олдида турган янги, ғоят катта вазифаларни ҳал этиш учун меҳнат унумини янада ошириш, маҳсулотнинг таннархини камайтириш ва сифатини яхшилаш учун, барча маблағ ҳамда имкониятларимиздан тежаб-тергаб ва оқилона фойдаланиш учун социалистик мусобақани янада кенг ривожлантирадилар, деб қаттиқ ишонади.

Бизнинг мамлакатимиз қишлоқ хўжалиги соҳасида катта муваффақиятларга эришди. Уруш даврида вайрон бўлган колхозлар, машина-трактор станциялари ва совхозлар тамомила тикланди. Экин майдонларининг ҳажми ва асосий қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосили жиҳатидан урушдан аввалги даражага эришибгина қолмай, бу даражадан ўзиб ҳам кетилди. Аммо, партия қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда шубҳасиз эришилган катта муваффақиятларни эмас, балки меҳнаткашларнинг тўхтовсиз ўсиб бораётган моддий эҳтиёжларини ҳисобга олиб иш кўради. Қишлоқ хўжалигини бундан буён ҳам кескин сур'атда ривожлантирмай туриб, озиқ-овқат фаровонлигини тўла та'минлаш ва тез ўсиб бораётган енгил ҳамда озиқ-овқат саноатимизни хомаш'ё блан тўла та'минлаш мумкин эмас. КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг қарорида ва партия ҳамда ҳукуматнинг қишлоқ хўжалик масалалари ҳақида чиқарган кейинги қарорларида социалистик қишлоқ хўжалигининг барча тормоқларини, биринчи галда, чорвачиликни тез ривожлантириш ва картошка ҳамда сабзавот етиштиришни кўпайтириш юзасидан жанговар, конкрет программа ишлаб чиқилди. Бу программани амалга ошириш — бутун партиянинг, бутун совет халқининг жуда муҳим ишидир.

КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленумидан буён ярим йил ўтди. Бу унча катта муддат эмас. Аммо, ана шу қисқа вақт ичида ҳам кўп иш қилинди. Қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базаси тобора ўсди ва мустаҳкамланди. 1953 йилда қишлоқ хўжалиги умумий ишларни бажарадиган 139 минг трактор (15 от кучидаги трактор ҳисобида), 18 минг чопиқ тракторлари, 41 минг ғалла комбайни, 69 минг юк автомобили, ерни ишлайдиган икки миллиондан ортиқ асбоб, экиш, ҳосилни йиғиштириб олиш машиналари ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналари, олти миллион тонна минерал ўғит олди. Ҳозирги вақтда бутун гап кучли техникадан тўғри ва унумли фойдаланишда қолган. Партия кадрларнинг ҳал қилучи аҳамиятга эга эканлигини назарда тутиб, колхозларга хизмат кўрсатиш учун машина-трактор станцияларига машина-трактор паркидан тўғри фойдаланишни уюштираоладиган 100 мингдан ортиқ агроном ва зоотехник, жуда кўп инженер ва техник юборди.

Аммо, партия буларнинг ҳаммасини қишлоқ хўжалигини кескин сур'атда ривожлантиришдаги буюк умумхалқ ишида дастлабки қадамларгинадир, деб ҳисоблайди. МТС, колхоз ва совхозларимизнинг ишларида ҳали камчиликлар жуда кўп, фойдаланилмаётган резервлар оз эмас. Масалан, мамлакатнинг шарқий, шарқи-жанубий районларида ва бошқа районларда қўриқ ва партов ерларни ўзлаштириш йўли блангина дон экинлари майдонини бирнеча миллион гектар кенгайтириш имкониятига эга эканлигимизни айтиб ўтиш кифоядир. Партия ва ҳукумат ана шу ишга киришди. Бу иш жуда катта аҳамиятга эгадир. Дон хўжалиги бутун қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг асосидир: биз нечоғлик кўп дон етиштирсак, ғаллагина эмас, балки гўшт, ёғ ва чорвачиликнинг бошқа маҳсулотлари ҳам шуқадар кўп бўлади.

Коммунистик партия қаттиқ ишонч билдириб айтадики, шонли колхозчи деҳқонларимиз, машина-трактор станциялари ва совхозларнинг ходимлари социалистик қишлоқ хўжалигининг барча резервларини қисқа вақт ичида ишга солиш, қолоқ район ва колхозларни илғорлар даражасига кўтариш мақсадида, ҳеч мустасносиз барча колхозларни яшнатиш, барча колхозчиларни ҳарнарсага ёлчиган бадавлат кишиларга айлантириш, мамлакатимизда шаҳарларнинг ортиб бораётган аҳолиси учун барча озиқ-овқат маҳсулотларини, енгил саноат учун керакли хомаш'ёнинг ҳамма хилларини мўл-кўл қилишни та'минлайдиган даражада ҳосилнинг ва чорвачилик маҳсулдорлигининг умумий кўтарилишига эришиш мақсадида ўзларининг бутун кучларини сафарбар қиладилар.

Коммунистик партия бутун ижтимоий ишлабчиқаришнинг — саноат ишлабчиқаришининг ҳам, қишлоқ хўжалиги ишлабчиқаришининг ҳам тўхтовсиз ўсиши учун курашиб, қандай мақсадни кўзда тутади? Бу мақсад — совет халқининг фаровонлигини тобора тўхтовсиз оширишдан, унинг доимо ўсиб бораётган моддий ва маданий эҳтиёжларини тўла қондиришдан иборатдир. Ана шу мақсадни оғишмай амалга ошириш — партия ва ҳукуматнинг бутун фаолияти учун олий қонун, коммунистик қурилиш программасининг энг муҳим таркибий қисмидир. Биз, завод-фабрикаларни, электростанцияларни қурмоқдамиз ва кенгайтирмоқдамиз, янги темир йўл магистральларини қурмоқдамиз, колхозларни мустаҳкамламоқдамиз, қишлоқ хўжалигини энг янги, энг илғор техника блан та'минламоқдамиз, ишчилар, колхозчилар, интеллигенциянинг — барча совет кишиларининг провардида яхши яшаши учун, халқимизнинг моддий фаровонлиги ва маданий даражаси йил сайин, кун сайин ортабориши учун жуда кўп маблағларни ана шу ишларга сарф қилмоқдамиз.

Мамлакатимиз экономикасининг умумий юксалиши асосида меҳнаткашларнинг даромадлари тўхтовсиз кўпаймоқда. Ишчилар ва хизматчиларнинг реал ишҳақи тобора ортмоқда. Бизда саноат ва озиқ-овқат молларининг давлат чакана нархлари системали суратда, йил сайин камайтирилмоқда. Давлат бюджетидан аҳолига бериладиган енгиллик ва тўловлар, чунончи: социал страхование ва социал-та'минот бўйича бериладиган нафақа ҳамда пенсиялар, кўпболали ва болали ёлғиз оналарга бериладиган нафақалар, бепул медицина ёрдами, текин ўқиш, малакани ошириш ва шу сингариларга чиқарилаётган маблағлар кўпайтирилмоқда. Ишчи ва хизматчиларнинг пул ва реал ишҳақи ортиши блан бирга, деҳқонларнинг даромадлари ҳам кўпаймоқда. 1953 йилда қишлоқ хўжалик солиғи ва колхозчилар шахсий хўжалигининг мажбурий тартибда маҳсулот етказиб бериш нормалари камайтирилди. Қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг талайгина қисмини тайёрлаш ва сотиб олиш баҳолари оширилди. Утган йиллардаги қишлоқ хўжалик солиғи бўйича қолган боқимондалар колхозчилар зиммасидан тамомила олиб ташланди, давлатга чорвачилик маҳсулотлари ва картошка етказиб бериш юзасидан ўтган йиллар учун қолган қарзлар бекор қилинди. Колхозларнинг картошка ва сабзавот етказиб бериш юзасидан ўтган йиллар учун бўлган қарзлари уларнинг зиммасидан олиб ташланди. Буларнинг ҳаммаси колхозчи деҳқонлар моддий фаровонлигининг ўсишига ёрдам берди. Колхозлар ва колхозчиларни иқтисодий жиҳатдан рағбатлантириш чоралари, шунингдек солиқ сиёсати соҳасидаги тадбирлар амалга оширилиши натижасидагина 1953 йилда колхозлар ва колхозчиларнинг даромадлари 13 миллиард сўмдан ортиқроқ кўпайди.

Мол обороти системали суратда кенгайтирилмоқда. 1953 йилда савдо ташкилотлари йиллик планга қўшимча равишда яна 33 миллиард сўмлик мол олдилар. 1953 йилда давлат ва кооператив савдоси йўли блангина аҳолига 1952 йилдагидан 21 процент кўпроқ мол сотилди. Гўшт, ёғ, пишлоқ, қанд, сабзавот каби маҳсулотлар, шойи газлама, тайёр кийим, кўн пойафзал, мебель, тикув машиналари, соат, патефон, радиоприёмник, телевизор, велосипед, мотоцикл ва енгил автомобиллар каби моллар айниқса кўп сотилди. Партия ва ҳукумат кўп исте'мол қилинадиган моллар ишлаб чиқаришни тобора кўпайтириб, магазинларни ва бошқа савдо корхоналарини кўпайтириш ҳамда кенгайтириш чораларини кўрмоқдалар. Коммунистик партия совет савдосини уюштириш ва исте'молчиларга хизмат кўрсатишни кескин суратда яхшилашни, икки-уч йилдан кейин ҳарбир шаҳарда ва ҳарбир қишлоқ районида совет кишиларининг ўзларига керакли ҳамма молларни сотиб олабилишларини та'минлайдиган аҳволга эришишни ўз олдига вазифа қилиб қўяди. Бу вазифа шубҳасиз амалга оширилади.

Коммунистик партия меҳнаткашлар учун уй-жой қурилишига доим катта э'тибор бериб келмоқда. Бизда уй-жойлар ҳали етишмайди. Бунинг сабаби ма'лум: саноатнинг тўхтовсиз ўсаётганлиги натижасида шаҳарлар ва саноат марказларининг аҳолиси йил сайин кўпаймоқда. Урушдан кейинги дастлабки йилларда, биринчи галда, илгари оккупация қилинган районларда душман томонидан ёндирилган шаҳарларни, ишчи посёлкаларини ва қишлоқларни тиклаш керак эди. Ана шу районлардаги миллионларча кишилар бошпанасиз қолиб, ертўлаларда яшар эдилар. Қуйидаги рақамлар мамлакатимизда уй-жой қурилиши соҳасида қандай ишлар қилинганлигини ва қандай ишлар қилинаётганлигини кўрсатади: урушдан кейинги йилларда шаҳарларда ва ишчи посёлкаларида ишчилар ва хизматчилар учун 183 миллион квадратметрдан ортиқ ҳажмда уй-жой қурилди, қишлоқ жойларда эса, колхозчилар ва қишлоқ интеллигенцияси учун тўрт миллиондан ортиқроқ уй қурилди. Совет ҳукумати уй-жой қурилишига чиқарилаётган маблағларни тобора кўпайтирмоқда. Утган йили шаҳарлар ва ишчи посёлкаларининг аҳолиси 28 миллион квадратметрдан ортиқ ҳажмда уй-жойга, колхозчилар ва қишлоқ интеллигенцияси эса 400 мингдан ортиқ янги уй-жойга эга бўлдилар. Кўп иш қилинди. Аммо, бундан эришилган муваффақиятлар блан қаноатланиб қолиш мумкин экан, деган хулосани чиқариб бўлмайди. 1954 йилда ва бундан кейинги йилларда уй-жой қурилиши янада кенг миқ'ёсда олиб борилиши керак. Коммунистик партия меҳнаткашларнинг уй-жой шароитини яхшилаш учун сабот ва изчиллик блан иш кўради.

Ҳаммаерда — мамлакатимизнинг шаҳар ва қишлоқларида мактаблар, касалхоналар, болалар муассасалари ва маданий муассасалар қурилмоқда. 1953 йилда маданий-маиший қурилиш ишларига чиқарилган капитал маблағ ҳажми 1952 йилдагига нисбатан 22 процент ортди. Соғлиқни сақлаш, шаҳарларни ва ишчи посёлкаларини обод қилиш, касалхона, туғруқхоналар, диспансерлар, меҳнаткашлар учун санатория ва дам олиш уйларини кенгайтириш, аҳолига медицина хизмати ва маиший хизматни яхшилашга давлат томонидан сарфланадиган маблағ миқдори йил сайин кўпайтирилмоқда ва бундан кейин ҳам кўпайтирилади.

Коммунистик партия бундан буён ҳам халқнинг турмушини тобора яхшилаш учун тинмай кураш олиб боради, меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини ошириш юзасидан ўзи белгилаган программани қат'ият ва изчиллик блан амалга оширади. Партия бу ишни ўзининг муқаддас бурчи деб билади.

Партия социалистик маданиятни яшнатиш тўғрисида, халқимизнинг ма'навий бойликларини кўпайтириш тўғрисида, халқ маорифи, фан, адабиёт, сан'атни янада юксалтириш тўғрисида доим ғамхўрлик қилмоқда. Коммунистик партия барча ишчилар ва барча деҳқонларни маданий ҳамда билимли кишилар қилишни ўз олдига вазифа қилиб қўяди.

Бизнинг мамлакатимизда умумий мажбурий еттийиллик та'лим амалга оширилди. Бешинчи бешйилликнинг охирига келганда иттифоқчи республикаларнинг пойтахтларида, область, ўлка ва йирик саноат марказларида умумий ўрта та'лимга ўтиш тугалланади. Бунинг натижасида келгуси бешйилликда мамлакатнинг ҳамма қисмида умумий ўрта та'лим амалга оширилади. Халқ маорифига йил сайин кўп маблағ сарф қилинмоқда. Бизнинг мамлакатимизда ҳозирги вақтда 57 миллиондан ортиқ киши ўқишнинг ҳамма турларига жалб этилган. Олий ўқув юртлари ва техникумлардагина уч миллиондан ортиқ киши ўқимоқда.

Илғор совет фанининг яшнашини ва тобора тўхтовсиз ривожланишини та'минлашни партия ўзининг энг муҳим вазифаларидан бири деб билади. Олимларимизнинг самарали ижодий меҳнат қилишлари учун бутун шароит яратиб берилган. Бизнинг олимларимиз билимнинг ҳамма соҳаларида фанни бирқанча жуда йирик кашфиётлар блан бойитдилар. Улар атом энергиясини ҳосил қилиш методларини эгалладилар ва бу блан Америка Қўшма Штатларининг шу соҳадаги монополиясига хотима бердилар. Ватанимиздаги жуда кўп табиий ресурслардан халқнинг манфаатлари учун фойдаланиш соҳасидаги кўп вазифалар муваффақиятли суратда ҳал этилмоқда. Бу ишларнинг ҳаммаси шубҳасиз амалга оширилмоқда. Аммо, шу блан бирга, совет фани олдида ҳали ҳал этилмаган кўпгина вазифалар, биринчи галда, қишлоқ хўжалигини янада тез ривожлантириш соҳасидаги вазифалар турибди. Партия совет олимларини ана шу вазифаларни ҳал этишга чақириб, фан блан практиканинг ижодий ҳамкорлиги ва маҳкам алоқасини ҳартомонлама мустаҳкамлайди ва кенгайтиради, фаннинг барча энг янги ютуқларидан саноат, қишлоқ хўжалиги учун, халқимизнинг турмушини тўхтовсиз яхшилаш учун фойдаланиш чораларини кўради.

Совет социалистик тузуми мамлакатимизнинг экономикаси ва маданиятини янада зўр бериб ривожлантириш учун, халқнинг фаровонлигини тўхтовсиз ошириш учун жуда катта, ҳақиқатан ҳам битмас-туганмас имкониятлар беради. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси совет жамиятининг бундан буён ҳам ҳартомонлама тараққий этишини, мамлакатдаги ишлаб чиқариш кучларининг тўхтовсиз ва тез ривожланишини та'минлаш учун ана шу имкониятлардан тўла фойдаланишни ўзининг асосий ва энг муҳим вазифаси деб ҳисоблайди. Совет халқи мамлакатнинг ишлабчиқариш кучларини нечоғлик ривожлантирса, саноатимиз ва қишлоқ хўжалигимиз шуқадар кўп маҳсулот беради, маҳсулотлар мўл-кўлчилигини вужудга келтиришдан иборат буюк вазифа шуқадар тез ҳал этилади ва мамлакатимизда коммунизмнинг ғалабаси та'минланади.

Халқлар тинчлиги ва хавфсизлигининг таянчи бўлган Совет социалистик давлатининг қудратини тинмай ошириш — мамлакатимизда коммунистик жамиятни муваффақиятли суратда барпо қилишнинг энг муҳим шартидир. Ишчилар синфи блан колхозчи деҳқонларнинг мустаҳкам иттифоқи, бутун совет халқининг ма'навий-сиёсий бирлиги, СССР халқларининг бузилмас дўстлиги — давлатимиз куч ва қудратининг негизидир.

Коммунистик партия ишчилар синфининг меҳнаткаш деҳқонлар блан мустаҳкам иттифоқини чиниқтирди, бу иттифоқни шундай ҳал қилучи кучга айлантирдики, бу куч Октябрь социалистик революциясининг ғалабасини, мамлакатимизда социализм қурилишини та'минлади. Ана шу улуғ куч коммунизм қурилишининг шонли йўлида янгидан-янги муваффақиятларга эришувимизни та'минлайди. Ишчилар блан деҳқонлар иттифоқини янада мустаҳкамлаш—мамлакатимизнинг барча меҳнаткашларини Коммунистик партия ва Совет ҳукумати теварагига янада маҳкам жипслаштиришнинг шарти, социалистик Ватанимизнинг куч ва қудратини мустаҳкамлашнинг асосидир.

(ОХИРИ ИККИНЧИ БЕТДА)

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг

барча сайловчиларга, ишчиларга, деҳқонларга, совет интеллигенциясига, Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг жангчиларига

МУРОЖААТИ

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

Коммунистик партия ўз миллий сиёсати туфайли мамлакатимиз халқлари ўртасидаги адоват ва душманликни тугатди, уларни ягона қардош оила қилиб бирлаштирди, тенгҳуқуқли халқларнинг бузилмас дўстлигини чиниқтирди. Бу дўстлик — кўпмиллатли Совет давлати қудратли кучларининг манбаи, қардош совет республикаларининг тобора муваффақият қозонишининг шартидир. Бу дўстлик мамлакатимиз халқларининг ажнабий босқинчиларга қарши, чор самодержавиесига ва капиталистлар ҳамда помешчикларнинг зулмига қарши биргаликда олиб борган курашида вужудга келди ва мустаҳкамланди. Бу дўстлик граждануруши ва Улуғ Ватан уруши йилларида СССР халқларининг тўккан қонлари блан мустаҳкамланди. Бу дўстлик мамлакатимизда социализм қурилиши йилларида умумий ижодий меҳнат ва ўзаро ёрдам блан метиндек мустаҳкамланди. Бу дўстлик — бузилмас ва ғоят мустаҳкам дўстликдир. Бу дўстлик — буюк, қардошлик дўстлигидир. Бу дўстликка путур етказаоладиган куч дун'ёда йўқ! Бу йил украин, рус халқлари ва Совет Иттифоқидаги барча халқларнинг катта миллий байрами, Украинанинг Россия блан қайта қўшилишининг 300 йиллиги нишонланади. Бу эса, СССР халқлари ўртасидаги ана шу бузилмас дўстликни яққол кўрсатучи мисоллардан биридир.

Коммунистик партия кўпмиллатли социалистик давлатимиз қудрати ва енгилмас кучининг асоси бўлган халқлар дўстлигини бундан буён ҳам тинмай мустаҳкамлашни ўзининг муқаддас бурчи деб билади.

Халқимизнинг тинч меҳнат қилишини та'минлаш ва меҳнаткашларнинг моддий ҳамда маданий турмуш даражасини тўхтовсиз кўтаришни та'минлаш истаги Коммунистик партия ва Совет ҳукумати учун муқаддас бир нарсадир. Шу сабабдан, партия ва ҳукумат янги урушга йўл қўймаслик учун, халқларнинг тинч яшаши учун, халқаро аҳволдаги кескин вазиятни юмшатиш ва давлатлар ўртасида нормал муносабатлар ўрнатилиши учун бутун кучини сарф қилади.

Бизнинг ташқи сиёсатимиз аниқ ва равшандир. Бу сиёсат — барча халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик ўрнатиш сиёсатидир. Бу сиёсатни партиямиз ва Совет давлатимизга асос солган улуғ Ленин э'лон қилган. Улуғ Ленин икки хил иқтисодий системанинг, я'ни социалистик система блан капиталистик системанинг бир вақтда ўзоқ муддат тинч яшаши мумкин эканлигини кўрсатди. Капитализм лагеридаги узоқни кўрмайдиган фаросатсиз сиёсатчиларгина тинчлик йўлидаги қат'ий ва самимий интилишимизни Совет давлатининг заифлигини кўрсатучи белги деб қарашлари мумкин. Совет Иттифоқи Европадаги кўпгина мамлакатларни қулликка солган гитлерчилар Германиясини тор-мор келтириб, ўзини қаттиқ туриб ҳимоя қилаолажагини ва ҳарқандай агрессорга қақшатғич зарба бераолажагини исбот қилди.

Бизнинг мамлакатимиз урушдан кейинги йилларда янада кучли ва янада қудратли мамлакат бўлиб қолди. Бизнинг мамлакатимиз халқимизнинг тинч меҳнатини қўриқлаш учун ва бизнинг озодлигимиз ҳамда мустақиллигимизга қасд қилишга жур'ат этадиган ҳарқандай кишини ҳуш'ёр қилиб қўйиш учун зарур бўлган ҳамма нарсага эгадир. Ҳарқандай агрессорлар томонидан бўладиган таҳдидлардан қўрқмаймиз, аммо, шундай бўлса ҳам биз халқимизнинг ва бутун ер юзидаги халқларнинг манфаатларини кўзда тутиб, тинчликни қаттиқ ва изчиллик блан ҳимоя қиламиз. Биз, ҳозирги халқаро аҳволнинг тинч йўл блан ҳал этилиши мумкин бўлмаган жанжалли масалалари йўқ эканлигига ишонганмиз.

Совет Иттифоқининг ташқи тинчлик сиёсати унинг бутун ишлари блан тасдиқланди. Капиталистик мамлакатларда сун'ий равишда вужудга келтирилаётган ишончсизлик ва уруш ваҳимаси муҳити блан, социализм мамлакати учун характерли бўлган тинч, ижодий меҳнат қилиш муҳити, осойишталик ва умидворлик муҳити ўртасида жуда катта фарқ борлигини ҳозир бутун дун'ё кўриб турибди. Совет кишиларининг асосий ғамхўрлиги ва энг зўр тилаги — барча халқлар блан тинч ва дўст бўлиб яшашдан иборат эканлигини ҳамма кўриб турибди. Масалага об'ектив суратда ва холис қаровчи ҳарбир киши бунга ишонч ҳосил қилаолади, бунинг учун унинг шаҳар ва қишлоқларимизни, совет халқининг илҳомбахш тинч меҳнатини кўздан кечириши кифоядир. Барча мамлакатлардаги миллионларча кишилар бизнинг Ватанимизни тинчлик жарчиси ва байроқдори, деб атайдилар. Тинчлик ва халқлар дўстлиги байроғи биз, совет кишилари учун муқаддасдир! Биз ана шу буюк, олижаноб байроқни баланд кўтариб бормоқдамиз ва бундан кейин ҳам баланд кўтариб борамиз. Европа ва Осиёдаги халқ-демократик давлатлар тинчликсевар Совет давлати блан қардошларча ҳамжиҳат бўлиб, тинчлик учун курашмоқдалар. Хитой Халқ Республикаси тинчлик ва демократия лагерининг қудратли кучи бўлиб қолди. Бутун демократик, тинчликсевар лагерь Совет Иттифоқи блан бирга ўсмоқда ва мустаҳкамланмоқда, халқларнинг тинчликни ҳимоя қилиш йўлидаги ҳаракати ўсмоқда ва кенгаймоқда. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси бундан кейин ҳам ўзининг бутун кучларини тинчлик учун, тинчлик, демократия ва социализм қудратли лагерини янада мустаҳкамлаш, совет халқининг улуғ хитой халқи блан, барча халқ демократияси мамлакатларининг меҳнаткашлари блан дўстлиги ва ҳамкорлигини мустаҳкамлаш учун, Совет Иттифоқининг ер юзидаги барча мамлакатлар блан иқтисодий алоқаларини ҳартомонлама кучайтириш ва улар блан дўстона муносабатлар ўрнатиши учун курашга сафарбар қилади.

Коммунистик партия халқнинг манфаатларини, халқнинг тинч меҳнатини зийраклик блан қўриқлаганй ҳолда четэлларда халқаро аҳволдаги кескин вазиятни кучайтириш ва кескинлаштиришга, янги уруш чиқаришга интилаётган реакцион империалистик кучлар борлигини э'тиборга олмай қолаолмайди. Шу сабабдан, тинчлик сиёсатини қаттиққўллик ва изчиллик блан амалга ошириб, барча халқлар учун буюк ва муқаддас бўлган тинчлик ишини қаттиқ туриб ҳимоя қилиб, партия Ватанимизнинг хавфсизлигини та'минлаш учун Совет давлатининг Қуролли Кучларини тинмай такомиллаштириш ва мустаҳкамлаш зарур, деб ҳисоблайди.

Совет социалистик тузум кишининг киши томонидан эксплуатация қилинишини абадий тугатиб, ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар ва меҳнаткаш интеллигенция орасидан чиққан энг яхши кишиларни ҳокимият тепасига қўйди, бутун совет жамиятининг енгилмас ма'навий-сиёсий бирлигини вужудга келтирди. Бу тузум дун'ёда энг демократик ижтимоий ва давлат тузумидир. Совет давлатини бошқаришда кенг халқ оммаси қатнашмоқда. Бизнинг халқимиз ўзининг энг яхши ўғил ва қизларини давлат ҳокимиятининг олий органи — СССР Олий Советига сайлайди.

Коммунистик партия совет социалистик демократиямизни тинмай ривожлантиришни, миллионларча меҳнаткашларнинг давлатни идора қилишда янада кенг ва актив қатнашувига эришишни ўз вазифаси қилиб қўяди. Партия совет аппаратининг айрим звеноларида бюрократизм ва сансалорликнинг барча кўринишларига қарши, меҳнаткашларнинг эҳтиёж ва талабларига э'тиборсиз, бепарво қараш фактларига қарши шафқатсиз кураш олиб бормоқда ва шафқатсиз кураш олиб боради, Ватанимиз гражданларининг СССР Конституциясига ёзилган муқаддас ва мустаҳкам ҳуқуқларини қўриқловчи социалистик қонунчиликни тинмай мустаҳкамлайди.

Сайловчи ўртоқлар!

Совет давлати барпо қилинганидан буён ўтган ўттиз олти йил социализмнинг капитализмга нисбатан шубҳасиз оламшумул тарихий устунлигини рад этиб бўлмайдиган даражада яққол кўрсатиб берди. Социализм — ишлабчиқариш кучларининг яшнаши демакдир. Социализм ўзи учун, бутун жамият учун эркин ва тинч меҳнат қилиш демакдир, социализм халқ фаровонлигини тўхтовсиз яхшилаш, халқларнинг ҳуқуқий тенглиги ва дўстлиги демакдир, социализм узоқ давом этадиган мустаҳкам тинчлик учун изчиллик блан кураш олиб бориш демакдир. Капитализм — иқтисодий кризислар, меҳнаткашларнинг шафқатсиз, ваҳшиёна эксплуатация қилиниши, жамиятнинг бир томонида ишсизлик, қашшоқлик ва очлик даҳшатларининг ҳукм суриши, жамиятнинг иккинчи томонида зебу-зийнат ва ҳаддан ташқари кўп фойда тўплаш демакдир; капитализм — миллий зулм сиёсати, халқлар ўртасида душманлик ва урушларни авж олдириш сиёсати демакдир.

Мамлакатимизда янги, мустаҳкам ҳаётбахш кучлар кўпайиб бораётганлигини, бизнинг мамлакатимиз уруш орқасида вужудга келган бениҳоя катта қийинчиликларни қандай енгганлигини ва бу қийинчиликларни қай тарзда тугатганлигини, халқнинг турмуши қандай яхшиланаётганлигини, гуллаб-яшнаш йўлидан ишонч блан қандай олға бораётганлигимизни ҳамма кўриб турибди. Капитализм дун'ёси бунга нимани қарама-қарши қўяолади? Капитализм дун'ёси халқларни оғир иқтисодий тушкунликка ва муҳтожлик ҳамда қашшоқликнинг тобора авж олишига дучор қилади. Капитализм мамлакатларида ҳарбий саноатнинг сун'ий равишда ҳарқандай кенгайтирилиши яқинлашиб келаётган иқтисодий кризиснинг олдини олаолмайди. Иқтисодий кризиснинг белгилари тобора яққол кўринмоқда ва даҳшатли тус олмоқда. Ишсизлик авж олмоқда, саноатнинг тинч даврга хизмат қиладиган тармоқлари тугатилмоқда. Энг зарур молларнинг нархлари тўхтовсиз оширилмоқда, солиқлар кўпайтирилмоқда, меҳнаткашларнинг турмуш даражаси тобора пасаймоқда. Ички реакция кучаймоқда, капиталистик монополияларга жуда кўп фойда келтирадиган уруш ваҳимаси ҳарқандай йўл блан кучайтирилмоқда.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси совет социалистик тузумнинг буюк афзалликларига таяниб, мамлакатни зўр ишонч ва қат'ият блан коммунизмнинг тўла ғалабаси сари бошлаб бормоқда.

Партия ўзининг бутун фаолиятида Маркс — Энгельс — Ленин — Сталиннинг улуғ та'лимотига амал қилади, Коммунистик партияни тузган ва Совет давлатига асос солган ўлмас Владимир Ильич Лениннинг доно васиятларига амал қилади.

Партия Ленин кўрсатиб берган йўлдан бориб, И. В. Сталин бошчилигидаги Марказий Комитетнинг раҳбарлиги остида Ватанимиз халқларини социализм ғалабасига олиб келди. Партия Ленин васиятларини амалга ошириб, Совет давлатини, ишчилар блан деҳқонларнинг бузилмас иттифоқини, СССР халқларининг улуғ дўстлигини доим мустаҳкамламоқда, мамлакатнинг экономикасини янада юксалтириш, совет кишиларининг моддий ва маданий турмуш даражасини кўтариш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилмоқда.

Бизнинг мамлакатимизда тўла коммунистик жамият қуриш учун зарур бўлган нарсаларнинг ҳаммаси етарли даражада бор. Аммо, бизда ҳали ҳал этилмаган хўжалик вазифалари ҳам бор, ўсишнинг ма'лум қийинчиликлари ҳам бор. Кечиктирилмайдиган вазифаларимизни муваффақиятли ҳал этиш, камчилик ва қийинчиликларни бартараф қилиш учун ўз-ўзини танқидни ва айниқса қуйидан бўладиган танқидни янада кенг миқ'ёсда кучайтириш зарур. Коммунистик партия барча совет кишиларининг ишдаги камчиликларни сра қўрқмай дадил очиб ташлашларига, ана шу камчиликларни тезликда йўқотишда партияга янада актив ёрдам беришларига эришади.

Партия бизнинг мамлакатимизни оламшумул-тарихий ғалабаларга олиб келди. Бунга сабаб шуки, партия меҳнаткашларнинг илғор отряди бўлиб, доим халқнинг ишончига, миллионларча кишиларнинг ижодий активлигига таяниб келди ва таянмоқда. Партия халқнинг кучига, халқнинг революцион ғайратига ғоят ишонади. Партия халқ блан чамбарчас ва маҳкам боғланган. Партия, ҳукумат ва халқнинг улуғ бирлиги— барча ғалабаларимизнинг ҳаётбахш манбаи, коммунизм йўлидан зўр ишонч блан олға ҳаракат қилиб боришимизнинг негизидир.

Коммунистлар блан партиясизларнинг сайлов блоки ана шу бирликнинг яққол ифодасидир. Коммунистик партия мамлакатимиздаги давлат ҳокимиятининг олий органи — СССР Олий Совети сайловида касаба союзлари, комсомол блан ва меҳнаткашларнинг бошқа ташкилотлари ҳамда жамиятлари блан биргаликда ҳаракат қилади. Депутатликка коммунистлар учун ҳам, партиясизлар учун ҳам умумий бўлган кандидатлар кўрсатилмоқда.

Аввалги сайловларнинг ҳаммасида коммунистлар блан партиясизлар блоки доим ғалаба қилиб келди. Бизнинг халқимиз ана шу блокнинг кандидатлари учун якдиллик блан овоз бериб, Коммунистик партияга тамомила ишонганлигини, унинг сиёсатини ма'қуллаганлиги ва қўллаб-қувватлаганлигини изҳор қилди.

Коммунистик партия бу сайловларда ҳам барча сайловчиларнинг коммунистларнинг партиясиз ишчилар, деҳқонлар, интеллигентлар блан биргаликда кўрсатган кандидатлари учун якдиллик блан овоз берадилар, партияга яна ишонч билдирадилар ва партиянинг халқнинг туб манфаатларини ифода этучи сиёсатини ма'қуллайдилар, деб ишонади.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети коммунистлар блан партиясизлар блоки кандидатларининг СССР Олий Советига якдиллик блан сайланишига, сайловчиларнинг партия томонидан амалга оширилаётган сиёсатни тушунишлари ва э'тироф этишларига тўла умид боғлаб, барча сайловчиларни—ишчиларни, деҳқонларни, совет интиллигенциясини, Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг жангчиларини коммунизм қурилишининг улуғвор вазифаларини бажариш учун курашда Коммунистик партия ва Совет ҳукумати теварагига янада маҳкам жипслашишга чақиради.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети барча коммунистларни коммунист кандидатлар учун қандай якдиллик блан овоз берсалар, ССР Иттифоқи Олий Совети депутатлигига кўрсатилган партиясиз кандидатлар учун ҳам шундай якдиллик блан овоз беришга чақиради. Коммунистик партия партиясиз сайловчиларнинг партиясиз кандидатлар учун қандай якдиллик блан овоз берсалар, коммунист кандидатлар учун ҳам шундай якдиллик блан овоз беришларига умид боғлайди.

Сайловчилар коммунистлар блан партиясизлар блокининг кандидатлари учун овоз бериш блан Коммунистик партиянинг сиёсати учун, партия томонидан қўйилган вазифаларни амалга ошириш учун — социалистик саноатимизни янада яшнатиш ва қишлоқ хўжалигини кескин суратда ривожлантириш учун, халқнинг моддий фаровонлиги ва маданий савиясини тўхтовсиз ошириш учун, социалистик давлатимизнинг куч ва қудратини ҳартомонлама мустаҳкамлаш учун ва бу давлатнинг тинчликни сақлаш ҳамда мустаҳкамлаш учун, мамлакатимизда коммунистик жамият қуриш учун олиб бораётган курашида янгидан-янги муваффақиятларга эришиши учун овоз берган бўладилар.

Сайловчи ўртоқлар!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети Сизларни 1954 йил 14 мартда аҳиллик блан сайлов қутилари ёнига келишга чақиради. СССР Олий Совети депутатларини сайлашдан иборат фахрли ҳуқуқидан фойдаланмайдиган битта ҳам сайловчи бўлмаслиги керак. 1954 йил 14 март куни Совет Иттифоқи меҳнаткашларининг умумхалқ байрами бўлиб қолсин, партия, ҳукумат ва халқнинг мустаҳкам бирлигини янада бир марта кўрсатучи қудратли намойиш бўлсин.

Ҳамма сайловга!

Коммунистлар блан партиясизлар халқ блокининг кандидатларини ёқлаб овоз берайлик!

Яшасин бизнинг улуғ Ватанимиз — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи!

Яшасин коммунизм қураётган улуғ совет халқи!

Яшасин Коммунистик партия, Совет ҳукумати ва бутун халқнинг бузилмас бирлиги!

Ленин—Сталин байроғи остида, Коммунистик партия раҳбарлигида коммунизмнинг тўла ғалабаси сари, олға!

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ.

А. С. Грибоедов

(Вафотига 125 йил тўлиши муносабати блан)

Гениал ёзучи, рус элининг оташин ватанпарвари Александр Сергеевич Грибоедов ҳалок бўлган кунга 125 йил тўлди. Унинг ижоди халқ ва унинг озодлиги учун, инсон ва унинг шарафи учун, шахснинг қадри ва эркинлиги учун курашга да'ват этучи бонг эди. Унинг ижоди курашчиларнинг бутун бир авлодини онг ва тараққиётнинг йўлида турган крепостнойлик ва самодержавиега қарши, турғунлик ва эскиликка, жаҳолат ва эскилик қолдиқларига қарши жангга отлантирди.

Грибоедов ижодида ўз замонасининг муҳим масалалари ўткир, кенг ва чуқур тарзда қўйилади, самодержавие-крепостнойлик жамиятининг маразлари очиб ташланади, унинг нуқсонлари устидан тўғри ва қаҳр блан кулинади ва барча янгилик, илғорлик, тараққийпарварлик қизғин қарши олинади. Грибоедовнинг гениал «Ақллилик балоси» комедияси ўлмасдир, у ўз замонаси учунгина эмас, балки бизнинг ҳозирги кунларимизда ҳам ниҳоятда буюк ижтимоий-сиёсий аҳамиятга эгадир.

Грибоедов — бизнинг замондошимиз. У биз блан бирга эски, умри тугаб бораётган нарсаларга қарши янги ижтимоий муносабатларни қуриш учун курашмоқда. Улуғ Октябрь социалистик революцияси эски дун'ёни емириб ташлади, ўтмишдаги фамусов ва молчалинлар ҳам, сколазублар ва репетиловлар ҳам, загорецкий ва тугауховскийлар ҳам чекинди, уларни вужудга келтирган система ҳам барбод бўлди, аммо эскилик блан тараққий этиб бораётган янгилик ўртасидаги кураш ҳали ҳаётдир. «Ақллилик балоси» комедиясининг ўлмаслик манбаи ҳам шунда.

☆

Улуғ халқ синови — 1812 йилги Ватан уруши Александр Сергеевичнинг Москва университетида ўқиб турган вақтига тўғри келди. Грибоедов ўқишни қолдириб армияга кетди. Унинг армияда бўлиши фикр ва туйғусини бойитди. У кўпгина факт ва таассуротларни тўпладики, булар кейинчалик «1812 йил» тарихий драмасига асос бўлди. Бизгача етиб келган бу драманинг плани Грибоедов фикрининг социал аҳамияти кенг, чуқур ва катта эканлигини кўрсатади. Ёзучи Наполеоннинг босқинчилигига қарши курашда халқнинг ролини кўрсатишни, дворянларсиз халқ лашкарини кўрсатишни, ҳукуматнинг қўрқоқлигини фош этиб ташлашни мўлжаллаган. У, крепостной деҳқонлардан келиб чиққан қаҳрамон образида крепостной интеллигентнинг трагедиясини, ўз тушунчаси блан камол топган кишининг, фақат ўз ватани учунгина эмас, балки бутун Европани озод этган, рус халқининг кураши иштирокчисини чизиб беришни истаган.

Уруш тамом бўлгач, Грибоедов Петербургда (1815—1818) яшайди. Бу ерда у адабиёт блан жиддий шуғулланди, театр, музикага берилди, ташқи ишлар коллегиясида хизмат қилабошлади. У 1818 йилда Тифлисга, ундан сўнг дипломатик хизмат блан Эронга кетади. Шароитнинг мураккаблиги Грибоедовчи эсанкиратиб қўймади. Бу ерда унинг ёрқин дипломатик қобилияти, ақллилиги, ўзини тутабилиши, ватанпарварлиги яққол кўринди. Худди шу вақтларда унда «Ақллилик балоси» комедиясини ёзиш фикри пайдо бўлди. Унинг 1823 — 1825 йилларда Москва ва Петербургда бўлиши ёзучи учун ниҳоятда самарали ижод даври бўлди. Бу даврда у, ўзининг ўлмас комедиясини ёзиб тугатди.

Грибоедовнинг адабий алоқаси кенгайди, ёзучи ўз замонасидаги сиёсий ва адабий ҳаётнинг марказида бўлди. Унинг дўстлари ва маслакдошлари декабристлар ҳаракатининг кўзга кўринган арбоблари эди. 1825 йил, май ойида ёзучи ўз хизматини давом эттириш учун Грузияга жўнаб кетди. 1825 йил, декабрь ойида Петербургда қўзғолон кўтарилди. Декабристлар иши юзасидан судга тортилган Грибоедов «тозалаш аттестати» блан қамоқдан озод қилинади ва яна қайтиб янгидан Грузияга жўнатилади. 1828 йилда Туркманчайск битими тузилгандан сўнг у Эронга мухтор министр-резиденти этиб тайинланди. Унинг бу ишга юборилишига Грибоедовнинг ўзи худди «сиёсий сургун»га юборилганлардек назар блан қаради. У, бу сафардан қайтишига ишонмас эди.

Эрондаги аҳволнинг мураккаблиги Россия ҳамда шахсан Грибоедовнинг душманларига Теҳронда бунт кўтаришни иғво қилишга имконият берди. Бу бунт вақтида 1829 йил 11 февральда у оломоннинг зўрайган ҳужумини қайтариш вақтида ўлдирилди. Грибоедовни Тбилисидаги Мтацминда баланд тоғининг ёнбағрига дафн этдилар.

☆

Грибоедов ижодини белгиловчи давр— бу декабристлар даври, эски феодал муносабатлар блан рус жамиятининг прогрессив кучлари ўртасидаги кескин кураш давридир. Шу блан бирга 1812 йилги Ватан уруши рус халқининг буюк кучини, унинг улкан ижодий имкониятини ва шу блан бир вақтда крепостной, помешчик ва самодержавиенинг асорати остида унинг бутун ҳаёт даҳшатларини кўрсатиб берган давр эди. Крепостнойлик ва самодержавиега қарши Радищев томонидан бошлаб берилган кураш бу янги шароитда янада авж олди. Бу кураш декабристлар ҳаракатини шакллантирган революцион идеологиянинг маркази бўлиб қолди.

Грибоедов ўспиринлик чоғидан бошлабоқ революцион муҳит блан маҳкам боғланган эди. У университетда бўлажак кўпгина декабристлар блан бирга ўқиди. Декабристларнинг иши юзасидан ўтказилган терговда Грибоедов бу махфий жамиятга мансуб эмаслигини та'кидлади. У ҳақиқатни айтган эди. Лекин бу нарса унинг ўзи асло декабризм деб ном олган ҳаракатнинг ғоявий илҳомчиларидан бири эмас эди деган ма'нони кўрсатмайди.

Декабризм идеологиясининг муҳим революцион идеяларидан бири — халқ идеяси, деҳқонларни озод қилиш учун кураш идеяси, самодержавие блан кураш идеяси эди. Бу масалаларда Грибоедов декабрист дўстларининг қарашларига тамомила қўшилган эди. У, бадиий асарларидагидек, публицистик асарларида ҳам крепостной мужикнинг аҳволи тўғрисида қайғиради ва мавжуд тузумни зўрлик блан ағдариб ташлашга интилади. Унинг революционлиги ҳам шунда. Лекин у халқдан узоқда эди. Унинг чегараланганлиги, я'ни дворянлик революционлиги ҳам шунда.

Броқ, халқ тўғрисида, унинг тақдири ва бахти тўғрисида ўйлаш — ёзучининг асосий фикр-хаёли эди. У камолга етган вақтда декабризм идеологиясига қўшилатуриб, унинг тактикасига, омманинг қўллаб-қувватлашисиз ҳарбий-революцион фитнанинг муваффақиятига шубҳа блан қараганлигининг сабаби ҳам худди шундадир. Халққа таяниш, унга ишонишнинг ўзиёқ Грибоедовнинг жамиятнинг ҳаракатлантиручи кучларини тўғри тушунишини ва унга баҳо беришини та'минлади. Бундан келиб чиқадиган хулоса шуки, бадиий тасвирнинг ҳаққонийлиги — реализм фақат ёзучининг ижодидагина эмас, балки рус адабиёти, драматургияси, театри тарихида муҳим ўрин эгаллаган— «Ақллилик балоси» комедиясида яна ҳам равшан кўринади.

«Ақллилик балоси» ёшларни курашга қуроллантирди, ақлни революцион идеяларни билишга тайёрлади, эски тартибларга қарши курашиш учун махфий ташкилотнинг зарурлигини англашга олиб келди. Бу комедияда крепостнойлик ҳуқуққа, феодал муносабатларнинг ҳамма эски системасига қарши кураш, бюрократизмни, аҳлоқ, урф-одат, нодонлик, жаҳолат, эски феодал тартиб, реакцион сиёсат, четэл олдида сажда қилишлик ва бошқаларни аёвсиз танқид қилиш каби даврнинг энг ўткир ва муҳим масалалари кўтарилган эди. Комедиянинг пафоси, унинг халқчиллиги эскиликни инкор этиш ва янгиликни та'кидлашнинг бирлигидан иборатдир. Грибоедов «Ақллилик балоси»да турмушнинг ижобий бошланишини талқин қилди: у хушомадгўйлик, лаганбардорлик, бўйин эгишлик, амалпарастлик дардидан холис бўлган ёш авлодни ҳимоя қилди, ма'рифатни, миллий хусусиятни, инсонга, севгига, оилага ва турмушга бўлган илғор қарашларни ҳимоя қилди.

Комедиянинг кучи—чуқур социал норозилик, эскининг янги блан, умри тугаб бораётган нарсанинг туғилиб келаётган нарса блан бўлган курашидадир. Асарнинг бош қаҳрамони Чацкий фамусовлар, молчалинлар, скалозубов ва бошқалар дун'ёсига қарши инсон, шахс эркинлиги, фан ва ма'рифат, одамгарчилик, миллий хусусият ва мустақиллик учун курашучи, крепостнойлик ҳуқуқ ва помешчик истибдодига қарши курашучи сифатида талқин қилинади. Чацкий ўз замонасидаги энг илғор идеяларнинг рус озодлик ҳаракатининг биринчи босқичи намоёндалари — декабристлар блан яқиндан боғланган эди. Чацкий образида Россиядаги ижтимоий тараққиётнинг шундай бир даври акс эттирилганки, бу рус халқининг барча кейинги озодлик ҳаракати тарихида унутилмас аҳамиятга эгадир. Унда декабризм даврининг илғор кучлари моҳиятини ташкил этучи барча типик хусусиятлар мужассамланган.

Катта ҳаётий идея, даврнинг моҳиятини акс эттиручи типик образлар ўткир конфликт, пьесанинг сан'аткорона қурилиши, ажойиб тил — буларнинг ҳаммаси «Ақллилик балоси» комедиясининг бадиий қимматидир. Комедиядаги кўпгина иборалар мақол бўлиб қолган.

Комедия ҳарбир ёш авлод учун революцион аҳамиятга эга бўлди, уни эскиликка қарши курашга чақирди.

«Ақллилик балоси» комедияси рус адабиётида олдинги ўринлардан бирини эгаллайди. Асарда буюк ақл эгаси, зўр қобилият, йирик олимлик, заковат эгаси бўлган, оташин ватанпарвар, бутун ҳаётини Ватан хизматига бағишлаган Грибоедовнинг ўзи тўла ва ўзига хослиги блан акс эттирилган. Совет кишилари улуғ рус халқининг бу ажойиб ўғлини ҳеч вақт унутмайдилар ва унинг хотирасини ҳурмат блан эсга оладилар.

М. ДОБРИНИН.

Профессор, филология фанлари доктори.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

9 февраль эрталабки мажлис

Ўзбекистон Коммунистик партияси область комитетининг ҳисобот доклади ва ревизия комиссиясининг ҳисоботи эшитилгандан кейин докладлар юзасидан музокаралар бошланади.

Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ **Абдураззоқов** минбарга чиқади. У, партия XIX с'ездининг қарорларидан, СССР Олий Совети V сессиясининг, КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг ҳамда партия ва ҳукуматнинг сўнгги қарорларидан кейин Тошкент меҳнаткашлари ўртасида меҳнат кўтаринкилиги ва сиёсий активлик ошиб кетганлигини та'кидлайди.

Ўзбекистон пойтахтининг саноат корхоналари ялпи маҳсулот чиқариш юзасидан 1953 йил давлат планини 103,6 процент бажардилар. Пландан ташқари 166 миллион сўмлик маҳсулот чиқарилди. 1952 йилдагига нисбатан ялпи маҳсулот 9,6 процент ошиб кетди. Корхоналарнинг коллективлари халқ исте'мол қиладиган моллар ишлаб чиқаришни ошириш, ассортиментини кўпайтириш ва маҳсулот сифатини яхшилашга ҳаракат қилмоқдалар. Фақат 1953 йилда халқ исте'мол қиладиган молларни ишлаб чиқариш 1952 йилдагига нисбатан 300 миллион сўмлик ортиқ бўлди.

Шаҳар ва район партия комитетлари, — деди ўртоқ Абдураззоқов, — КПСС Марказий Комитетининг қарорини амалга ошириб, қишлоқ хўжалиги блан алоқадор бўлган корхона, муассаса ва илмий-текшириш институтларининг бошланғич партия ташкилотларига раҳбарлик қилишга кўпроқ э'тибор бера бошладилар. Колхозлар, совхозлар ва МТСларга моддий-техника базасини вужудга келтириш, оммавий-сиёсий ишларни яхшилаш ва мутахассис кадрлар блан та'минлаш юзасидан анча ёрдам берилди. Колхозлар ва МТСларда доимий ишлаш учун Тошкентдан 650 мутахассис ва раҳбар ходимлар юборилди, буларнинг ярми деярлик Тошкент областига жўнатилди.

Шунинг блан бирга ўртоқ Абдураззоқов шаҳар партия комитети, Марказий ва Фрунзе район партия комитетлари қишлоқ хўжалик мутахассисларини қишлоққа юбориш юзасидан етарли тадбирлар кўрмаганлигини ҳам та'кидлаб ўтади.

Ўртоқ Абдураззоқов қишлоқ хўжалик мутахассисларини ўз вақтида ишга жўнатиш ва уларга тегишли маиший шароитлар туғдириб беришга кўпинча формал муносабатда бўлганликлари учун Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлигининг раҳбарлари Муҳаммаджонов ва Волков ўртоқларни қаттиқ танқид қилди.

Шаҳар ва район партия комитетлари ишлабчиқариш бинолари, уй-жойлар ва айниқса теплицалар қуришда ҳали ҳам колхоз ва совхозларга етарли ёрдам бермаётирлар. Район партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотлари колхозчилар, совхоз ва МТС ишчилари ўртасида сиёсий ва оммавий-маданий ишларни кучайтиришда етарли иш қилмадилар.

Сўнгра ўртоқ Абдураззоқов сабзавот ва картошка етиштирувчи районларга кам э'тибор берганликлари учун область партия комитети ва область ижроия комитетини танқид қилди. Сабзавот ва картошка етиштирувчи районларнинг кўп колхозларида ҳосил кам олинади, шаҳарнинг картошка ва сабзавотга бўлган талаби мутлақо қондирилмайди. Тошкент бозорларида қишлоқ хўжалик маҳсулотларини кўпинча айрим шахслар, шу жумладан колхозчилар сотадилар. Шундай бўлишига қарамай, колхозлар бозорга жуда кам маҳсулот келтириб сотадилар. Улар айниқса картошка, сабзавот, гўшт ва паррандаларни кам келтирадилар.

Ўртоқ Абдураззоқов область партия комитетининг раҳбарлик услуби ва методини қаттиқ танқид қилди. Обкомнинг айрим ходимлари партия ташкилотлари блан мустаҳкам алоқа боғламаганлар, партия ташкилотларининг иш тажрибаларини етарлик ўрганмайдилар ва умумлаштирмайдилар, ходимларга нисбатан қаттиқ талабчанлик кўрсатмайдилар. Ўз қарорининг ижросини текшириш устидан обком бўш контроль олиб боради.

Область партия комитети қишлоқ район партия комитетлари айрим ходимларининг ёрдамга кўз тикиб ўтиришларига йўл қўйди. Бунинг натижасида шаҳар аҳолисининг ёрдамига кўз тутиб, кўп колхозчилар пахта теримида иштирок этмадилар.

Ўзбекистон КП Чиноз район комитетининг секретари ўртоқ **Нишонбоевга** сўз берилади.

— Районимизнинг меҳнаткашлари, — дейди у, — 1953 йилда қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилини, айниқса пахта ҳосилини анча оширишга эришдилар. Чорвачиликни ривожлантириш ишлари бирмунча яхшиланди. Колхоз ва колхозчиларнинг даромади кўпайди. Район саноати 1953 йил планини 103 процент бажарди.

Шунинг блан бирга район партия ташкилотининг ишида жиддий камчиликлар бор. Энг катта камчилик шу бўлдики, район партия комитети хўжалик иши блан ташкилий-партиявий ва партиявий-сиёсий ишни етарли даражада бир-бирига боғлаб олиб бормади, бошланғич ташкилотларга мустаҳкам суяниб ишламади. Бошланғич партия ташкилотларини ташкилий жиҳатдан мустаҳкамлашга, ишлабчиқариш вазифаларини ҳал этишда уларнинг ролини оширишга етарли э'тибор берилмади. Бунинг натижасида ба'зи бошланғич партия ташкилотлари ҳали ҳам бўш ишламоқдалар.

Ўртоқ Нишонбоев районда механизациядан тўғри ва тўла фойдаланишга кам э'тибор берилганлигини, кўп колхозларда агротехника қоидаларини бузиш каби ҳоллар рўй берганлигини айтди. МТС трактор ишлари планини 87 процент бажарди, холос.

Иқтисодий жиҳатдан қолоқ колхозларга ёрдам бериш масаласи партия ташкилотининг диққат марказида турмади. Бу колхозларни хўжалик жиҳатдан кескин равишда юксалтириш учун ички ресурслардан тўла фойдаланилмади.

Мана шу камчиликлар натижасида ўтган йил район пахта тайёрлаш планини 90,5 процент бажарди, холос.

Сўнгра ўртоқ Нишонбоев аҳолиси кўп бўлган колхозлардан янгидан суғориладиган зоналарга кўчириладиган хўжаликлар борадиган колхозларга э'тибор бериш кераклигини та'кидлади. Бу зонадаги қолоқ колхозларга яхши ёрдам бермаётганликлари учун область партия комитети ва область ижроия комитетини танқид қилди. МТСнинг трактор парки берилган топшириқни бажараолмайди, лекин область ташкилотларининг бу МТСга трактор ва бошқа механизмлар бериш тўғрисидаги қарорлари ҳалигача бажарилмай келади. Районда иккинчи МТС тузиш ва электр тормоқларини кенгайтириш тўғрисидаги қарор ҳам ҳалигача бажарилмай келмоқда.

Сўнгра ўртоқ Нишонбоев кўкламги дала ишларига тайёргарликнинг бориши тўғрисида гапирди.

«Узбексельмаш» заводи партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Акопов** завод коллективининг қишлоқ хўжалик машиналари ишлаб чиқариш соҳасидаги иши тўғрисида сўзлайди.

КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми томонидан қўйилган вазифалардан бири социалистик қишлоқ хўжалигини янги техника блан тобора кўпроқ қуроллантиришдир. Ўртоқ Акоповнинг айтишича, «Узбексельмаш» заводининг коллективи бу вазифани яхши бажараолмаётир. 1953 йилда бу завод турли маркадаги машиналар ва запас қисмларни пландагидан анча кам берди. Корхонанинг партия ташкилоти қишлоқ хўжалиги заказларини сўзсиз бажаришни та'минлашга коллективни етарлик сафарбар қилаолмади.

Ўртоқ Акопов корхонанинг бир ме'ёрда аниқ ишлашига ҳалал бераётган ба'зи масалалар тўғрисида сўзлайди. У, янги машиналар чиқаришни ўзлаштириш суст бораётганлигини, ишлабчиқаришда илғор техника ва новаторларнинг тажрибалари бўш қўлланилаётганини айтади.

Сўнгра у, завод ишчиларининг маиший ва уй-жой шароитларини кескин суратда яхшилаш кераклиги тўғрисида сўзлаб, ишчиларнинг эҳтиёжларига э'тибор бермаётганлиги учун Тошкент шаҳар ижроия комитетини танқид қилди.

Ўртоқ Акопов сўзининг охирида область партия комитетининг саноат бўлимини танқид қилди. Бу бўлимнинг ходимлари корхоналарда, шу жумладан «Узбексельмаш» заводида камдан-кам бўладилар. Одатда улар ҳархил ма'лумотлар йиғиш учунгина корхонага борадилар.

Оҳангарон 2-нчи МТСининг директори ўртоқ **Даянаев** машина-трактор станциясининг тажрибали кишилар блан мустаҳкамланганлигини, бу МТСга янгидан келган раҳбарларнинг кўпчилиги деярлик олий ва ўрта ма'лумотга эга эканликларини сўзлайди. Шундай бўлишига қарамасдан, уларга тегишли шароит туғдирилмаган, бор бўлган квартираларни МТС ишидан бўшатилган кишилар банд қилиб турибтилар.

У, область қишлоқ хўжалик бошқармасининг ишончни оқлайолмаган кишиларни қўллаб-қувватлаётганлиги ва бир МТСдан олиб иккинчи МТСга ишга юбораётганлиги учун танқид қилади. Районлар бўйича қишлоқ хўжалик экинлари ва қишлоқ хўжалик ишларини планлаштиришга нисбатан расмиятчилик ҳукм сураётганлигини айтади. Область қишлоқ хўжалик бошқармаси районларнинг имкониятларини ҳисобга олмасдан туриб ишни планлаштирмоқда.

Янги йўл район партия комитетининг секретари ўртоқ **Мусаев** район меҳнаткашлари партия XIX с'езди ва КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми қарорларини бажариш учун зўр ғайрат блан курашаётганликлари ҳақида сўзлайди.

1953 йилда Янгийўл пахтакорлари 1952 йилдагига қараганда анча кўп пахта топширдилар. Пахта ҳосили ошди, чорвачилик маҳсулотлари топшириш давлат плани бажарилди. Колхозларнинг даромади анча кўпайди.

Ўртоқ Мусаев қишлоқ хўжалик артелларини мустаҳкамлаш учун ҳозирги вақтда қилинаётган ишлар тўғрисида гапиради. Хўжалик қурилишлари учун чиқариладиган маблағ кўпайганлиги муносабати блан колхозларни қурилиш материаллари блан планли равишда та'минлаш зарурлигини уқдириб ўтади. «Ўзбекбирлашув» ва область матлубот союзи бу масала юзасидан берган ва'даларини бажармайдилар.

КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми, — дейди ўртоқ Мусаев, — қишлоқ партия ва совет ташкилотларини ташкилий ишда тажриба ортдирган ходимлар блан мустаҳкамлашни талаб қилган эди. Броқ бу талаб суст бажарилмоқда.

Ўртоқ Мусаев жойлардаги аҳвол блан чуқур танишмаётганликлари, қишлоқ ходимларига яхши ёрдам бермаётганликлари ва раҳбарликда эскирган практикага ҳали ҳам йўл қўяётганликлари учун область партия комитети ва унинг бўлимларини танқид қилди. У, сув хўжалик органларини ҳам қаттиқ танқид қилди. Райондаги колхозлар ерларнинг мелиоратив аҳволини яхшилаш учун бирқанча иш қилдилар. Сув хўжалик органларининг ходимлари эса амалий ёрдам ўрнига, ҳархил ахборот ва ма'лумот тўплаш блан овора бўлмоқдалар.

Ўзбекистон КП Чирчиқ шаҳар комитетининг секретари ўртоқ **Беглов** сўз олади. У, шаҳар меҳнаткашлари бешйиллик планни бажариш учун социалистик мусобақани қизитиб юборганликларини айтади. Шаҳар саноат корхоналари ялпи маҳсулот чиқариш юзасидан 1953 йил планини 105,5 процент бажардилар. Маҳсулот чиқариш 1952 йилга нисбатан 8 процентдан ортиқ кўпайди.

Ўртоқ Беглов 1954 йилда Чирчиқ шаҳар меҳнаткашлари олдида турган вазифалар тўғрисида сўзлайди. Бу йил маҳсулот ишлаб чиқариш 1953 йилдагидан 28 процент ортиши керак. Маданий-маиший қурилиш соҳасида ҳам кўп ишлар қилиниши зарур.

Ўртоқ Беглов ба'зи министрликлар ва ташкилотларнинг ишини қаттиқ танқид қилди Тикучилик саноати Бошқармаси Чирчиқдаги тикучилик фабрикасининг маҳсулот ишлаб чиқариш планини 2,5 марта оширишни асоссиз планлаштирган. «Узгоспроект» шаҳарнинг хўжалик ва маданий-маиший қурилишлари учун зарур бўлган техника ҳужжатларини ҳаммавақт кечиктириб беради. Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги (министри ўртоқ Зиёмов) Чирчиқда бирқанча махсус магазинлар қуриш планини бажармади, Автомобиль транспорти ва тош йўллар министрлиги эса бензин колонкаси қуришни кечиктирмоқда. 225-нчи қурилиш бошқармаси ўз ишини уддалайолмаётир.

Сўнгра ўртоқ Беглов область партия комитетининг раҳбарлик услуби ва методлари тўғрисида гапириб, обком Чирчиқ шаҳар партия комитетига юзаки раҳбарлик қилаётир, деди.

Обком бюроси ва унинг секретарьлари аппарат ходимларига яхши раҳбарлик қилмайдилар. Шаҳарга келучи обком инструкторлари одатда аризаларни текшириш, ма'лумотлар йиғиш блан овора бўлиб, инструкторлик иши блан шуғулланмайдилар.

Область партия комитети шаҳар меҳнаткашларини картошка ва сабзавот блан та'минлашга етарлик э'тибор бермаётир.

Ма'лумки, — дейди ўртоқ Беглов, — пахта тайёрлаш планининг бажарилмаганлигига асосий сабаб йиғим-теримнинг яхши уюштирилмаганлиги бўлди. Пахта йиғим-теримини муваффақиятли ўтказиш учун олдиндан тегишли тадбирлар кўриш керак.

Оққўрғон район партия комитетининг секретари ўртоқ **Солимуҳамедов** қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш учун районда бажарилаётган ишлар тўғрисида гапирди.

Шу блан 9 февраль эрталабки мажлис ёпилади.

9 февраль кечки мажлис

9 февраль кечки мажлисда Ўзбекистон КП область комитети ва ревизия комиссиясининг докладларини муҳокама қилиш давом этди.

Область ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Жалилов** сўз олиб, асосан областьда ирригация-мелиорация ишларининг бориши тўғрисида гапирди. У, область ижроия комитети, область қишлоқ хўжалик бошқармаси, область сув хўжалик идораси, Мирзачўл воҳасидаги районларнинг партия ва совет ташкилотлари мелиорация тадбирларини тўла амалга оширмаганликларини, суғориш масалаларини йўлга қўйишда тартибсизлик рўй бераётганини, экинларнинг нотўғри жойлаштирилаётганлигини айтди. Бу камчиликлар ерларнинг захкаш ва шўрхок бўлишига сабаб бўлмоқда.

Ўртоқ Жалилов ирригация иншоотлари қурилиши тўғрисидаги қарорни бажармаётганликлари учун республика Сув хўжалиги министрлигини, унинг лойиҳалаш ва қурилиш ташкилотларини, «Средазгидрострой», «Узводстрой»ни танқид қилди. Бу ташкилотлар ирригация иншоотлари қуриш планларини ва коллектор-зовур тормоқларини кенгайтириш ҳақидаги қарорларни бажармай келмоқдалар.

Сўнгра ўртоқ Жалилов капитал қурилиши ишларини яхшилаш учун тегишли тадбирлар кўриш кераклигини уқтириб ўтади. У, сўзининг охирида совет аппаратини мустаҳкамлаш учун область ижроия комитети томонидан кўрилаётган тадбирлар тўғрисида гапирди.

Ўзбекистон КП Орджоникидзе район комитетининг секретари ўртоқ **Хорев** минбарга чиқади.

1953 йилда район меҳнаткашлари пахта тайёрлаш планини ошириб бажардилар, ҳосил бўйича бу район областьда биринчи ўринни эгаллади. Ҳозирги вақтда район олдида катта хўжалик-сиёсий вазифалар турипти. Бу вазифаларнинг бажарилиши ташкилий-сиёсий ишларни тубдан яхшилашни талаб этади. Ўртоқ Хорев илмий-текшириш муассасалари ва Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ўз ишини КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг қарори асосида қайта қуришда сусткашлик кўрсатаётганлигини та'кидлаб, фан блан ишлабчиқариш алоқасини мустаҳкамлаш зарурлигини айтади.

Сўнгра ўртоқ Хорев область партия комитетининг иш услубида ҳали ҳам жиддий камчиликлар борлигини ўқтириб ўтади. Жумладан, обкомнинг партия, касаба союз ва комсомол органлари бўлимида район партия комитетларидан келган материаллар, пленумларнинг қарорлари яхши ўрганилмайди, тажриба алмаштириш йўлга қўйилмайди.

— Бу бўлим, — дейди ўртоқ Хорев, — раҳбарлик методини ўзгартириши, қуйидан бўладиган ҳарбир танқидий мулоҳаза ва таклифларни ҳисобга олиб ишлаши керак. Айниқса бўлим мудири ўртоқ Сергеев буни ҳисобга олиши, район партия комитети ходимлари блан қўпол муомалада бўлишдан воз кечиши керак.

Область комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Кенжаев** сўз олади. У, область комсомол ташкилотларининг ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш, уларни комсомол олдидаги вазифаларни бажаришга сафарбар этиш юзасидан олиб бораётган ишлари ҳақида гапириб, область, шаҳар ва район комсомол комитетларининг ишидаги камчиликларни кўрсатиб ўтади.

— Энг катта камчиликлардан бири шуки, — дейди ўртоқ Кенжаев, — область комсомол комитети область ёшларини хўжалик вазифаларни бажаришга актив сафарбар этаолмади. Бу ҳол шунга сабаб бўлдики, колхоз, совхоз ва МТС комсомол ташкилотлари 1953 йилда пахта тайёрлаш планини бажаришда партия ва совет ташкилотларига етарлик ёрдам бераолмадилар.

Сўнгра ўртоқ Кенжаев механизатор кадрлар тайёрлашга жиддий э'тибор бермаётганликлари учун Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги ва Қишлоқ хўжалик министрлигини танқид қилди. Кўп ўқув юртларида моддий-техника базаси мустаҳкамланмаган, ўқучилар учун ўқиш шароити яхшиланмаган. Бу ҳол эса ўқув юртларидан ўқучиларнинг кетиб қолишларига сабаб бўлади.

Ўртоқ Кенжаев комсомол ташкилотларининг ролига тегишли баҳо бермаётган ва уларнинг ишига ёрдам кўрсатмаётган айрим партия ходимларини танқид қилди. Шу жумладан Сирдар'ё, Оҳангарон ва бошқа ба'зи район партия комитетлари комсомол ташкилотларига раҳбарлик қилишга кам э'тибор бераётганликларини айтди.

Ўзбекистон КП Бекобод район комитетининг секретари ўртоқ **Сотиболдиев** қишлоқ хўжалиги соҳасида районда рўй бераётган камчиликлар тўғрисида сўзлади. 1953 йилда бу район пахта тайёрлаш, чорвачиликни ривожлантириш ҳамда сабзавот ва картошка топшириш планларини бажармади. Бу ҳол колхоз партия ташкилотларига, районнинг хўжалик ишларига район партия комитети юзаки раҳбарлик қилганлиги натижасида рўй берди.

МТСлар зонаси бўйича райком секретарьлари ва колхозларга бириктирилган инструкторлар ҳали ҳам ўз ишларини яхши йўлга қўяолганлари йўқ. Улар ҳамон эскича ишламоқдалар.

Сўнгра ўртоқ Сотиболдиев районга амалий ёрдам бермаётганликлари, кўпинча экин майдонларини ошириш юзасидан ўйламай тузилган планлар юбораётганликлари учун область ташкилотларини танқид қилди.

Область партия комитети бу районни раҳбар кадрлар блан мустаҳкамлашга кам э'тибор бермоқда. Ба'зан ишга яроқсиз ходимлар юборилади, раҳбар кадрларни алмаштиришга кўп йўл қўйилади.

— Обком аппарати, — дейди ўртоқ Сотиболдиев — асосан ма'лумотлар йиғиш блан банд. Ба'зи бўлим мудирлари ва инструкторлар районга бориб, маҳаллий ходимлардан турли бригадалар тузадилар ва уларни кўпинча асосий ишлардан қолдирадилар.

Оҳангарон шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ **Батигин** сўзга чиқиб, Оҳангарон кончиларининг хўжалик ва маданий-қурилиш соҳасида эришган муваффақиятлари тўғрисида гапиради.

Сўнгра ўртоқ Батигин область партия комитетини танқид қилиб, ҳисобот даврида обком секретарьларидан бирон киши Оҳангаронга бормаганлигини айтади. Бўлим мудирларидан ўртоқ Горбунов шаҳар партия конференциясига иштирок этиш учунгина борди, холос.

Ўртоқ Батигин Оҳангарон меҳнаткашларининг маиший ва маданий эҳтиёжлари тўғрисида гапиради. Уч йилдан бери шаҳарда гўшт комбинати қурилиши битказилмаётир. Оҳангаронда ғишт заводи йўқ. Биз керакли ғиштни Тошкентдан ташиймиз. Бу ҳол қурилиш ишларини қийинлаштиради ва қурилишни қимматга туширади.

Қорасув районидаги Ленин номли колхоз раиси ўртоқ **Нормуҳамедовга** сўз берилади. У, ўз сўзида бу йил картошка ва сабзавот ҳосилини кўтариш, чорвачиликни ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш учун кўрилаётган тадбирлар тўғрисида гапиради.

Конференция мандат комиссиясининг докладини тинглайди ва тасдиқлайди.

Шу блан 9 февраль кечки мажлис ёпилади.

10 февральдаги мажлис

10 февральдаги мажлисда Сталин номидаги Тошкент тўқимачилик комбинати партия комитетининг секретари ўртоқ **Сергеева** биринчи бўлиб сўзга чиқди. У, комбинатнинг кўпмингли коллективи халқ исте'моли молларини кўпайтириш учун фидокорона кураш олиб бораётганлигини айтади. 1953 йилда тўқимачилар маҳсулот ассортиментини кўпайтирдилар, давлат планини муддатидан илгари бажариб, пландан ташқари 39,5 миллион сўмлик маҳсулот бердилар.

Комбинат коллективи янги йилнинг биринчи кунларидан бошлаб мавжуд ишлабчиқариш воситаларининг маҳсулотини оширишга эришдилар. Январь ойидаёқ комбинат тежалган хомаш'ё ҳисобидан ишлайбошлади ва пландан ташқари юз мингларча метр газлама берди.

Шундай бўлса ҳам, — дейди ўртоқ Сергеева, — комбинат ишидаги жиддий камчиликлардан кўз юмиш хато бўлур эди. Энг катта камчилигимиз — штапель полотноларининг сифати паст эканлиги ва ипларнинг текис бўёқ қилинмаслигидир. Комбинатнинг партия ташкилоти, инженер-техникларимиз, ишчи ва хизматчиларимиз мавжуд камчиликларни қисқа муддатда тугатишни, маҳсулот чиқаришни янада ўстиришни ўзларининг асосий вазифалари деб ҳисоблайдилар.

Бу вазифаларнинг муваффақиятли бажарилиши партия ташкилотининг ишлабчиқариш масалалари блан доимий шуғулланиши, илғор методларни кенг ёйиб бориши ва социалистик мусобақага раҳбарлик қилишига боғлиқдир. Шунинг учун корхона партия ташкилотлари раҳбарларининг иш тажрибаси ва билимини ортдириш катта аҳамиятга эга. Броқ, шундай бўлишига қарамай, область ва шаҳар партия комитетлари партия ташкилотлари секретарьлари блан етарлик иш олиб бормайдилар ва уларнинг фаолияти блан яқиндан танишмайдилар. Бу масала тўғрисида область партия ташкилотининг VI конференциясида делегатлар томонидан айтилган мулоҳазалар ҳисобга олинмади ва обкомнинг амалий ишида бу практика қўлланилмади. Ҳолбуки, партия ташкилотларининг секретарьлари блан жиддий ишлаш кадрларни ўстиришда катта аҳамиятга эгадир. Ўртоқ Сергеева бошланғич партия ташкилотларидан ажраган ҳолда иш олиб бораётганликлари учун обкомнинг партия, касаба союз ва комсомол органлари бўлими ҳамда пропаганда ва агитация бўлими ходимларини танқид қилди.

Ўртоқ Сергеева обком секретарьлари бошланғич ташкилотларнинг секретарьларини тез-тез чақириб турсинлар, уларга иш топшириб қўяқолмасдан, балки иш усулларини ҳам ўргатиб турсинлар, деб талаб қилди. Бошланғич партия ташкилоти секретарьлари учун фабрика, завод ва айрим участкаларда партия ишларининг қўйилишига оид тажрибалар баён қилинган адабиётларни нашр этиш зарур.

Ўртоқ Сергеева сўзининг охирида СССР Олий Советига сайлов муносабати блан тўқучилар ишлабчиқариш топшириғини муддатидан илгари бажаришга ва 14 мартгача пландан ташқари 6,5 миллион сўмлик маҳсулот беришга қарор қилганликларини айтди.

Область Маданият бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Қирғизбоев** сўз олади. У, маданий-оқартув муассасалари, клублар, маданият уйлари, театрларнинг ишида бўлган катта камчиликлар тўғрисида сўзлади. Оҳангарон, Калинин, Гулистон, Ховос районларида маданий-оқартув муассасаларининг ходимларидан нотўғри фойдаланилаётганлиги тўғрисида фактлар келтиради. Қишлоқ кутубхоналари яхши ишламаётирлар, ба'зи кутубхоналар ёпилиб қолган. Китоб фонди йилдан-йил камаймоқда. Кинофикация органлари аҳолининг ўсаётган талабини қондираолмаётир. Область Маданият уйи ва область кутубхонаси методик марказга айланмаган.

Ўртоқ Қирғизбоев Область Маданият бошқармаси шаҳар ва район бўлимларининг ишига пухта раҳбарлик қилмаётганлигига, улардаги ҳақиқий аҳволни билмаслигига иқрор бўлади. Маданий-оқартув кадрларини танлаш ва тарбиялаш ишлари кўнгилдагидек эмас.

Ўртоқ Қирғизбоев маданий-оқартув ишларининг қониқарсиз эканлигига маҳаллий партия ва совет ташкилотлари ҳам айбдор эканликларини кўрсатади. Улар маданий-оқартув муассасаларининг ходимлари тўғрисида ғамхўрлик қилмайдилар ва уларнинг ишига ёрдам бермайдилар. Юқоричирчиқ ва Ўртачирчиқ районларида 3—4 ой мобайнида район маданият бўлимларининг мудирлари икки мартадан ўзгартирилди. Янгийўл районида ҳам аҳвол шундай. Маданий-оқартув муассасаларига махсус билими бўлмаган кишиларгина эмас, ҳатто чаласавод кишилар ҳам юборилаберади.

Маданий-оқартув муассасаларининг биноларидан нотўғри фойдаланилмоқда. Масалан, Октябрь районида клуб биноси район матлубот союзининг омборига айлантирилган. Район ижроия комитетининг клуб биносини бўшатиш тўғрисидаги қарори ҳалигача бажарилгани йўқ.

— Шуни айтиш керакки, — дейди ўртоқ Қирғизбоев, — клублар, маданият уйлари, кутубхона биноларидан нотўғри фойдаланилаётганлигини билатуриб, область партия комитети ва область ижроия комитети бу нотўғри аҳволга барҳам бериш учун қат'ий чоралар кўрмайдилар. Сўнгра у, маданий-оқартув муассасалари ходимларини тайёрлашга э'тибор бермаётганлиги учун Ўзбекистон ССР Маданият министрлигини танқид қилади.

«Подьёмник» заводи партия бюросининг секретари ўртоқ **Землянкин** бошланғич партия ташкилотларининг секретарьлари блан ишлашни яхшилаш зарурлигини та'кидлайди.

Калинин район партия комитетининг секретари ўртоқ **Мажидов** айтдики, ўтган йили колхозлар уруғлик блан та'мин этилмаган эдилар ва шунинг учун картошка экиш планичи бажараолмадилар. Картошка ва сабзавот етиштириш ишлари яхши механизациялаштирилмаган. Кўп колхозларда агротехникани бузиш ҳоллари рўй берди. Мана бу камчиликлар ҳосилни оширишга имкон бермади. Картошка ва сабзавотчиликни кескин равишда яхшилаш ва бу экинларнинг ҳосилини ошириш, шаҳар аҳолисининг талабини қондириш учун районда ҳамма имкониятлар бор.

— Районимизнинг меҳнаткашлари, — дейди ўртоқ Мажидов, — ўз зиммаларига олган мажбуриятларини сўзсиз бажарадилар. Броқ, теплица-комбинатлар қуришда, қишлоқ хўжалиги ишларини тўла механизациялаштиришда бизга амалий ёрдам керак. Сўнгра у, кўкламги экин кампаниясини муваффақиятли ўтказиш учун тайёргарлик кўрилаётганлиги тўғрисида сўзлайди. Қишлоқ хўжалик машиналари ва транспорт воситалари ремонтдан чиқарилган. Район колхозлари уруғлик блан тўла та'минланди, 4 та теплица-комбинат қурилмоқда. Броқ комбинатлар қурилиши жуда суст бормоқда.

Ўртоқ Мажидов район партия комитети аппаратининг ишини сентябрь Пленуми қарори асосида қайта қуришда район комитетига етарлик ёрдам бермаётганлиги учун область партия комитетини танқид қилди.

32-нчи қурилиш трестининг бошқарувчиси ўртоқ **Полетаев** уй-жой қурилишининг бориши тўғрисида сўзлади. У, трест ишида жиддий камчиликлар борлигига иқрор бўлиб, проект ҳужжатларини кеч топшираётганликлари ва кўпинча жиддий дефектларга йўл қўяётганликлари учун лойиҳалаш ташкилотларини танқид қилди. Қурилишларни керакли материаллар блан та'минлаш иши мутлақо қониқарсиздир, дейди у.

Граждан уй-жой қурилиши министрлиги трестни моддий техника воситалари блан та'минлашга етарлик э'тибор бермайди, кечиктириб бўлмайдиган масалаларни сусткашлик блан ҳал қилади. Тошкент областида эса қурилиш материаллари саноати суст ривожланмоқда.

Ўртоқ Полетаев, капитал қурилишига раҳбарлик қилишга э'тибор бермаётганликлари учун област, шаҳар ижроия комитетлари ва область партия комитетини танқид қилди. Сўнгра у, республика Қишлоқ хўжалиги министрлиги янги МТСлар қурилишига ҳечқандай тайёргарлик кўрмаётганлиги тўғрисида бирқанча фактлар келтирди.

Ўртоқ Полетаев сўзининг охирида трест қурувчилари ва монтажчилари 1954 йилда ўз олдиларида турган вазифаларни бажаришга бор кучларини сарф этадилар, деди.

Область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Молчанов** қишлоқ хўжалик органларининг ишини қайта қуриш қандай бораётганлигини айтиб берди. КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми қишлоқ хўжалик органларини кадрлар блан мустаҳкамлаш зарурлиги, бу органларни ишлабчиқаришга яқинлаштириш зарурлигини кўрсатган эди. Броқ, Пленумнинг бу кўрсатмаси қониқарли бажарилмаётир.

Сўнгра ўртоқ Молчанов областьнинг бирқанча районларида кўкламги дала ишларига тайёргарлик қониқарсиз бораётганлигини та'кидлади. У, ўз ишларини КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарори асосида қайта қуришда сусткашлик кўрсатаётганлари учун Қишлоқ хўжалик министрлиги ва область ижроия комитетини танқид қилди.

Тошкентдаги ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Афанасьев** қишлоқ хўжалигига мутахассислар тайёрлаш тўғрисида гапирди. У, қишлоқ хўжалик олий ўқув юртларига, шу жумладан ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтига етарлик э'тибор бермаётганлиги учун область партия комитетини танқид қилди. Студентларнинг сони йилдан-йил кўпаяётганлигига қарамасдан, ўқиш ва ётоқ бинолари кенгайтирилмаётир. Кўп йиллардан бери янги ўқиш корпуси қуриш тўғрисида сўз бўлмоқда. Броқ бу сўз амалга ошмаётир. Шунинг натижасида студентларнинг бир қисми ётоқ блан та'минланмаган.

Сўнгра ўртоқ Афанасьев область партия комитети олий ўқув юртлари бўлимининг институт партия ва комсомол ташкилотларига яқиндан раҳбарлик қилмаётганини айтди.

Ўзбекистон КП Янгийўл шаҳар комитетининг секретари ўртоқ **Иброҳимов** сўз олади. У, шаҳар партия ташкилотининг КПСС XIX с'ездининг қарорини ҳамда партия ва ҳукуматнинг кейинги қарорларини бажариш юзасидан қилаётган ишларини айтиб берди. Янгийўл корхоналарида мавжуд ишлабчиқариш воситалари блан маҳсулотни ошириш учун социалистик мусобақа кенг ёйилаётганини гапирди.

Ўртоқ Иброҳимов кадрлар танлаш ва жой-жойига қўйиш масаласида катта камчиликлар борлигини айтади. «Узглаввино» ва «Востокзаготзерно» трестининг республика конторасн кадрлар танлашда нотўғри йўл тутаётганлигини танқид қилди. Бу ташкилотлар жойларга ишончсиз кишиларни ишга юбораётганликлари тўғрисида фактлар келтирди.

Каганович номидаги паровоз-вагон ремонт заводининг бошлиғи ўртоқ **Русак** корхона коллективининг эҳтиёжлари ҳақида гапиради.

Мирзачўл районидаги «Қизил Октябрь» колхозининг раиси ўртоқ **Брухтий** қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш соҳасида колхоз а'золарининг фидокорона курашаётганликларини айтиб берди.

Конференцияда Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари ўртоқ **А. Э. Ниёзов** нутқ сўзлади.

Музокараларни тўхтатиш тўғрисида таклиф киритилади.

Конференция Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг ҳисобот даврида қилган ишини якдиллик блан қониқарли деб топди ва ревизия комиссиясининг докладини тасдиқлади.

Конференция Ўзбекистон КП область комитетининг ҳисобот доклади юзасидан қарор қабул қилади ва Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг ҳамда ревизия комиссиясининг янги составини сайлайди.

Конференция Ўзбекистон Коммунистик партияси XII с'ездига делегатлар сайлади.

Конференция ўз ишини тамомлайди. Ҳамма ўрнидан туриб партия гимни «Интернационал»ни ижро қилади.

Ўзбекистон КП Тошкент Областъ Комитетининг пленуми

Кеча, 10 февральда область партия ташкилотининг VII конференцияси томонидан сайланган Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг пленуми бўлди.

Пленум Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг биринчи секретарьлигига ўртоқ **О. Алимовни**, Ўзбекистон КП область комитетининг иккинчи секретарьлигига ўртоқ **Б. В. Поповни**, Ўзбекистон КП область комитетининг секретарьлигига **А. И. Бродовани** сайлади.

Ўзбекистон КП Тошкент область комитети бюросининг а'золигига **О. Алимов, Б. В. Попов, А. И. Бродова, Х. Жалилов, М. Абдураззоқов, В. М. Романовский, Т. Ашуралиев** ўртоқлар сайландилар.

Пленум Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг бўлим мудирларини тасдиқлади. Қишлоқ хўжалик бўлими мудирлигига ўртоқ **А. Н. Скляров**, саноат бўлимининг мудирлигига ўртоқ **В. Н. Горбунов**, партия, касаба союз ва комсомол органлари бўлимининг мудирлигига ўртоқ **П. И. Сергеев**, пропаганда ва агитация бўлимининг мудирлигига ўртоқ **К. Ўлжабоев**, мактаблар ва олий ўқув юртлари бўлимининг мудирлигига ўртоқ **И. Иброҳимов**, ма'мурий ва савдо-молия бўлимининг мудирлигига ўртоқ **И. Йўлдошев**, хотин-қизлар ўртасида ишлаш бўлимининг мудирлигига ўртоқ **Ш. Саломовалар** тасдиқланди.

Пленум «Тошкент ҳақиқати» газетасининг редакторлигига ўртоқ **З. И. Есенбоевни**, «Ташкентская правда» газетасининг редакторлигига ўртоқ **А. Л. Стажилони** тасдиқлади.

* * *

Ўзбекистон КП Тошкент область ташкилоти ревизия комиссиясининг мажлиси бўлиб ўтди. Ревизия комиссиясининг раислигига ўртоқ **В. Д. Сучков** сайланди.

Пересадкасиз қатнайдиган биринчи поезд Пекиндан Москвага келди

Пересадкасиз қатнайдиган биринчи курьер поезди 9 февральда жадвалга тўла мувофиқ равишда Хитой Халқ Республикасининг пойтахти — Пекиндан Москвага келди.

Поездни Йўллар министрлигининг вакиллари кутиб олдилар. (ТАСС).

Янги Хитой деҳқонларининг фаровонлиги ўсмоқда

ПЕКИН, 9 февраль. (ТАСС). Халқ Хитойида кўп миллионли деҳқонлар оммасининг ҳаёти тез яхшиланиб бормоқда. «Дачжунжибао» газетаси яқинда Шаньдун вилоятидаги деҳқонларнинг янги ҳаётини мисол қилиб Хитой деҳқонларининг ҳаётида юз берган ўзгаришлар ҳақида сўзлаб берди.

Ер ислоҳоти ўтказилиши меҳнаткаш деҳқонларнинг ҳаётини тубдан ўзгартирди. Ер ислоҳати ўтказилганлиги натижасида вилоятнинг деҳқонлари 32 миллион му (бир му 0,06 гектарга баравар) помешчик ерини, кўп миқдорда чорва моллари, қишлоқ хўжалик асбоблари олганлар ва ҳоказо. Кейинги йилларда вилоятнинг деҳқонлари ўртасида меҳнатда ўзаро ёрдамлашиш ва кооперативлаштиришнинг турли шакллари кенг ривожланган. Газетанинг хабар беришича, 1953 йилнинг охирида вилоятда бир миллиондан кўпроқ ўзаро ёрдам группаси ва 1.200 дан кўпроқ қишлоқ хўжалик ишлабчиқариш кооперативи бор эди. Бу ўзаро ёрдам группалари ва қишлоқ хўжалик ишлабчиқариш кооперативлари барча деқҳон хўжаликларининг қарийб 52 процентини бирлаштиради.

Деҳқонларнинг далаларида ҳосилни ошириш ва вилоятда муттасил юқори ҳосил етиштириш мақсадида халқ ма'мурлари 1950—1953 йиллар мобайнида ирригация қурилишига 3 триллион юаньдан кўпроқ маблағ ажратганлар. Бундан ташқари, давлат шу давр ичида деҳқонларга пул блан кўп миқдорда қарз берган, 53 мингдан кўпроқ плуг, 133 та сув чиқарадиган чиғир, кўп миқдорда сортли уруғ, химия ўғити, ҳашоратларга қарши курашиш учун заҳарли химикатлар берган ва ҳоказо.

Деҳқонларнинг ғайрат блан ишлаётганлиги натижасида, шунингдек халқ ма'мурлари ҳартарафлама ёрдам бераётганлиги туфайли вилоятда қишлоқ хўжалик экинлари етиштириш 1953 йилда 1950 йилдагига нисбатан деярлик ўнуч баравар кўпайган.

Халқ ҳокимияти йилларида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг ўсиши блан бир қаторда деҳқонларнинг турмуш даражаси анча юксалган. Шаньдун вилоятдаги деҳқонларнинг харид қуввати 1953 йилда 1950 йилдагига нисбатан икки баравардан кўпроқ ошган.

Болгарияда иккинчи бешйиллик давлат ички заёми

СОФИЯ, 9 февраль. (ТАСС). Болгария Министрлар совети иккинчи бешйиллик (1954 йилги чиқарилиши) давлат ички заёмига ёзилишни э'лон қилиш ҳақида қарор қабул қилди.

Кеча бутун мамлакатда 400 миллион лев миқдорида чиқарилган янги заёмга ёзилиш бошланди.

АРГЕНТИНА КОМПАРТИЯСИ БОШ СЕКРЕТАРИ ВИКТОРИО КОДОВИЛЬЯ ТУҒИЛГАН КУНГА ОЛТМИШ ЙИЛ ТЎЛДИ

БУЭНОС-АЙРЕС, 9 февраль. (ТАСС). Аргентина Компартияси бош секретари Викторио Кодовилья туғилган кунга кеча 60 йил тўлди.

Аргентина Коммунистик партияси Кодовильянинг ҳаёти ва фаолияти ҳақида докладлар ҳамда суҳбатлар ташкил қилди.

Исроил территориясида америка ҳарбий базалари қурилиши ҳақида Миср журналининг ёзганлари

ҚОҲИРА, 9 февраль. (ТАСС). «Рузаэлюсеф» журналининг хабар беришича, америка ҳарбий ма'мурлари Исроил территориясидаги Негев даштида катта ҳарбий лагерьлар қурмоқчи ва уларга ўз қўшинларини келтирмоқчи, Акаб кўрфази соҳилидаги Эйлат портини йирик ҳарбий денгиз базасига айлантирмоқчи бўладилар.

БИРЛИК, ТИНЧЛИК ВА ОЗОДЛИК УЧУН КУРАШУЧИ НЕМИСЛАР СОЮЗИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ БАЁНОТИ

БЕРЛИН, 9 февраль. (ТАСС). АДН агентлиги Дюссельдорфдан билдиради:

Бирлик, тинчлик ва озодлик учун курашучи немислар союзининг президиуми 6 февральда Дюссельдорфда бўлган мажлисида баёнот қабул қилди. Баёнотда бундай дейилади:

«Тўрт буюк давлат ташқи ишлар министрлари Берлинда немис вакилларининг иштирокисиз герман проблемасини муҳокама қилмоқдалар. Лекин бутун немис халқининг муҳим ҳаётий манфаатлари шуни талаб қиладики, федерал республиканинг ва Германия Демократик Республикасининг ҳуқуқли вакиллари немисларнинг нуқтаи назарини баён қилиб беришлари лозим.

Потсдам битимида тўрт давлатнинг ҳаммаси немис халқига сулҳ шартномаси тузиш ҳуқуқини аниқ-равшан гарантия қилдилар. Сулҳ шартномаси тузилиши натижасида Германия мустақил суверен, тенг ҳуқуқли давлат сифатида халқлар оиласига яна қайтади. Федерал ҳукумат музокараларда қатнашиш учун ҳуқуқли вакиллар тайинлашга тайёр эканлигини билдирмади. Шундай қилиб, федерал ҳукумат немис халқининг ҳуқуқидан воз кечмоқда. Шу сабабли Америка давлат секретари Даллес Бoннинг ана шундай позициясини баҳона қилиб, немисларнинг муҳокамада қатнаштирилиши ҳақидаги совет таклифини рад этаолди. Бунинг учун федерал ҳукумат жавобгардир.

Федерал ҳукумат «Европа мудофаа бирлашмаси» ҳақидаги шартномага ва умумий шартномага қўшилиши натижасида милитаризмнинг ва қасосчилик кайфиятларининг тикланишига ёрдам бермоқда.

Германия масаласи юзасидан музокараларнинг давом этиши эндиликда шу нарсага қаттиқ боғлиқдирки, немис халқи адолатли сулҳ шартномаси тузилиши ҳақидаги ўз талабининг рўёбга чиқиши учун бевосита ўзи курашиши лозим.

Бундай сулҳ шартномасини «Европа мудофаа бирлашмаси» ҳақидаги шартнома блан ва «умумий шартнома» блан боғлиқ бўлмаган муваққат умумгерман ҳукуматини ташкил қилиш йўли блангина тузиш мумкин.

Шу сабабдан муваққат умумгерман ҳукумати тузиш мақсадида миллий ҳаётимизнинг ҳамма соҳаларида немисларнинг ўзаро келишуви — асосий вазифадир.

Ҳарбир немис англаши лозимки, ҳозирги вақтда Германиянинг бирлигини ва Европада тинчликни та'минлашни актив ёқлаб чиқиш зарур».

ТИНЧЛИКНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ ЮЗАСИДАН ИНДОНЕЗИЯ МИЛЛИЙ ҚОНГРЕССИ

ПЕКИН, 9 февраль. (ТАСС). Синьхуа агентлиги билдиради:

Жакартадан олинган хабарларга қараганда, тинчликни ҳимоя қилиш юзасидан чақирилган Индонезия миллий конгресси ўзининг охирги мажлисида резолюциялар қабул қилган. Резолюцияларда халқаро вазиятнинг кескинлигини камайтириш соҳасидаги тадбирлар қўллаб-қувватланади. Резолюцияларда барча мамлакатларга тинч экономикани ривожлантириш, нормал халқаро савдо муносабатлари ўрнатишга ва маданий ҳамда маориф ишларини ривожлантиришга ёрдам бериш ҳақида мурожаат қилинади.

Конгресс қатнашчилари Бирлашган Миллатлар Ташкилотига мурожаат қилиб, ундан Корея масаласи юзасидан сиёсий конференцияни тезроқ чақиришни, Хитой Халқ Республикасини Бирлашган Миллатлар Ташкилотида қатнаштиришни, вьетнам халқининг ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқини ҳурмат қилишни ва малайя халқига Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг уставига мувофиқ ҳақиқий мустақиллик берилишини талаб қилишга қарор берганлар.

Конгресс ўзининг аввалги мажлисларидан бирида ташқи ишлар министрларининг Берлиндаги кенгашига мурожаат қилиб, ундан Хитой Халқ Республикаси иштироки блан беш давлат конференцияси чақиришни талаб этишга қарор қилган.

Индонезия республикасининг президенти Сукарно конгресс делегатлари учун ташкил қилинган қабул маросимида конгресснинг жуда муҳим аҳамиятга эга бўлган ҳамма резолюцияларини зўр э'тибор блан кўриб чиқажагини айтган.

АМЕРИКА-МИСР МУНОСАБАТЛАРИГА ДОИР

ҚОҲИРА, 9 февраль. (ТАСС) «Ижипшн газетт» газетасининг хабарига қараганда, Иордан дар'ёсининг сувидан фойдаланиш ҳақидаги «Жонстон проекти» деб аталган проектни амалга оширишда қатнашишдан Мисрнинг бош тортаётганлиги «сабабларини аниқлаш» мақсадида икки америкали экономика эксперти 8 февральда Қоҳирага келган.

Ма'лумки, араб мамлакатлари ўтган йили «Жонстон проекти»ни якдиллик блан рад этиб, бу проектни араб мамлакатларини Ўрта Шарқдаги америка ҳарбий планларига тортиш ва уларнинг Америка Қўшма Штатларига қарамлигини кучайтириш йўлидаги навбатдаги уриниш деб баҳо берган эдилар.

8 февраль америка экспертлари Миср миллий ишлабчиқариш олий кенгашининг а'золари блан учрашдилар. Америка вакилларига, Миср «Жонстон проекти»ни рад этмоқда, деб ва араб мутахассисларининг ўз кучлари блан Иордан дар'ёси водисини иқтисодий жиҳатдан ривожлантиришнинг бошқа проекти ишлаб чиқилди, деб яна билдирилган. Газетанинг ёзишича, араб мутахассислари ишлаб чиққан проект «арабларнинг ўзларига хос бўлган характердадир».

ЭРОНДА АМЕРИКАНИНГ КИРДИКОРЛАРИ

Эрон ҳукумати блан инглиз-америка нефть монополиялари ўртасида нефть масаласи юзасидан шартнома тайёрланмоқда

ТЕҲРОН, 7 февраль. (ТАСС). «Кейҳон» газетасининг ёзишича, нефть масалалари блан шуғулланучи олий комиссиянинг а'золаридан бири газетанинг мухбири блан қилган суҳбатида бундай деган: Эрон ҳукумати блан «халқаро консорциум» (бу консорциумга америка, инглиз нефть компаниялари ва бошқа нефть компаниялари киради) ўртасидаги битим 30 йиллик муддатга тузилади. Эрон ҳукумати,—деди у, — собиқ Англия-Эрон нефть компаниясига нефтьни қайта ишлайдиган корхоналарнинг қиммати миқдорида компенсация тўлашга розидир.

«Кейҳон» газетасининг ёзишича, «консорциум»нинг умумий капитали 200 миллион долларни ташкил этади».

ТЕҲРОН, 7 февраль. (ТАСС). Газеталарнинг хабарига қараганда, нефть масалалари соҳасидаги америка мутахассиси Рибер кеча Теҳронга келган. Рибер инглиз нефть компаниялари блан олиб бориладиган музокараларда Эрон ҳукуматининг консультанти бўлади.

АНГЛИЯ-МИСР МУНОСАБАТЛАРИГА ДОИР

ҚОҲИРА, 9 февраль. (ТАСС). «Алжумҳурия» газетасининг хабар беришига қараганда, Миср ҳукумати Порт-Саиддаги Миср судининг қарорига қарши Англия томонидан билдирилган норозиликни рад этган. Миср суди инглиз ҳарбий ма'мурларига инглиз қўшинларининг 1951 йилда Сувайш шаҳри яқинидаги Кафр-Абду қишлоғини ҳароб қилганликлари учун тегишли зарарни тўлаш мажбуриятини юклаган эди.

УРТА ШАРҚДА АНГЛИЯ БЛАН АМЕРИКА УРТАСИДА ҚАРАМА-ҚАРШИЛИКЛАР

ҚОҲИРА, 8 февраль. (ТАСС). «Алжумҳурия» газетаси хабар беради: «Вашингтондаги инглиз элчихонаси Қўшма Штатлар томонидан Ўрта Шарқдаги баъзи мамлакатларга, жумладан Саудия Арабистонига қурол-яроғ жўнатилаётганлигига қарши давлат департаментига норозилик билдирди».

Руминияда совет полвонларининг мусобақаси

БУХАРЕСТ, 7 февраль. (ТАСС). Руминия Халқ Республикаси физкультура ва спорт ишлари комитетининг таклифига биноан классик кураш бўйича РСФСРнинг биринчи ва иккинчи терма командалари Руминияга келди. Бу командалар Руминияда румин полвонлари блан бирнеча марта ўртоқлик учрашувлари ўтказадилар.

Кеча Бухарестдаги Флоряска спорт залида совет ва румин полвонларининг биринчи учрашуви бўлди. РСФСРнинг биринчи терма командаси Руминия Халқ Республикасининг биринчи терма командаси блан учрашди. Бу учрашув 7:1 ҳисоби блан совет полвонлари фойдасига тугади.

БУХАРЕСТ, 7 февраль. (ТАСС). Бугун буерда совет ва румин полвонларининг иккинчи учрашуви бўлди. РСФСРнинг иккинчи терма командаси Руминия Халқ Республикасининг иккинчи терма командаси блан учрашди. Саккиз хил вазндаги категорияларнинг ҳаммасида совет полвонлари ғолиб чиқдилар.

Шундай қилиб, икки учрашувнинг натижаси 15:1 ҳисоби блан совет полвонлари фойдасига ҳал бўлди.

Польшада машинасозлик саноати ривожланмоқда

ВАРШАВА, 8 февраль. (ТАСС). Польша Халқ Республикасининг машинасозлик саноати иш тажрибасига ва Совет Иттифоқи, Германия Демократик Республикаси ҳамда халқ демократияси мамлакатлари блан бўлган илмий-техника ҳамкорлигига таяниб, юксак унумли ҳозирги замон машиналари ва ускуналарининг янги турларини ишлаб чиқаришни муваффақиятли суратда ўзлаштирмоқда. Масалан, мамлакатнинг машинасозлик корхоналарида ўтган йили машина ва ускуналарнинг юзтача янги хилини, 40 хилдан кўпроқ подшипникларни ва 50 хилга яқин контроль-ўлчов асбоблари, электротехника ускуналари ва асбобларини кўплаб ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

Англия протектарати Аданда намойишчилардан ўч олиш

ПАРИЖ, 9 февраль. (ТАСС). Франс Пресс агентлигининг хабаридан ма'лум бўлишича, бугун Кичик Адан ярим оролида (Арабистон ярим оролининг ғарби-жанубий қисмида жойлашган) нефть тозалаш заводи қурилишида ишлаётган араб ва сомалийли бирнеча минг ишчи намойиш ўтказган. Намойишчиларга қарши инглиз қўшинлари юборилган. Икки киши ўлдирилган, бирнеча киши ярадор бўлган. Шундан 20 киши қаттиқ ярадор бўлган.

Ҳарбий ма'мурлар комендант томонидан белгиланган соатларда кўчага чиқишни ман' этганлар.

Тунис темирйўлчиларининг забастовкаси

ПАРИЖ, 9 февраль. (ТАСС). Франс Пресс агентлиги хабар беради: бугун ярим кечада Тунис темирйўлчилари 24 соатлик забастовка э'лон қилдилар. Забастовка ҳамма темир йўл тормоқларига ёйилди. Жазойир блан темир йўл алоқаси ўзилиб қолди. Пассажирлар ва юклар автомашиналарда ташилмоқда.

Япония шахтёрларининг забастовкаси

ШАНХАЙ, 9 февраль. (ТАСС). Киодо Цусин агентлигининг хабар беришича, бугун Япониядаги 15 та йирик кўмир компанияларининг шахталарида откатчик ишчиларнинг забастовкаси бошланган. Забастовкачилар иш ҳақининг оширилишини талаб қилмоқдалар.

Югославияда нарх-наво ошиб бормоқда

БЕЛГРАД, 9 февраль. (ТАСС; «Привредни преглед» газетаси бугун бир мақола э'лон қилди. Мақолада уқтириб ўтилишича, январь ойининг иккинчи ярмида бирқанча қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг чакана нархлари ошган. Масалан, Белградда, Нови Сад шаҳрида. Зренянинда ва бошқа шаҳарларда мол гўштининг чакана нархлари оширилган. Чўчқа гўшти ҳам қимматлашган. Январь ойининг иккинчи ярмида сабзавот ва мева нархлари ошган.

Тошкентда

Суратда: Семашко номидаги курортология ва физио-терапия илмий-текшириш институтининг дам олиш хонаси. А. Палехов фотоси.

Қардош республикаларнинг олимлари лекция ўқимоқдалар

Ўрта Осиё ва Қозоғистон халқларининг тарихи юзасидан чақирилган илмий сессияда қатнашган Москва, Ленинград ва мамлакатимиздаги бошқа шаҳарларнинг олимлари республикамиз илмий-текшириш ташкилотларининг иши блан танишмоқдалар, докладлар қилмоқдалар.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Тарих ва археология институти илмий кенгашининг кенгайтирилган мажлисида СССР Фанлар академиясининг корреспондент а'зоси С. П. Толстов доклад қилди. У ўзи бошчилик қилаётган Хоразм археология-этнография экспедициясининг кейинги уч йил ичида қилган иш якунлари ҳақида муфассал сўзлаб берди. С. П. Толстов Тошкент шаҳар партия активи учун ҳам шу темада доклад қилди.

Дўстлик альбоми

Октябрь районидаги 23-нчи мактабнинг Лиза Чайкина номли дружина пионерлари Украинанинг Россия блан қайта қўшилганига 300 йил тўлганига бағишлаб ажойиб альбом ишладилар. Альбом икки бўлимдан иборат бўлиб, унинг биринчи бўлимида Украинанинг Улуғ Октябрь социалистик революциясидан олдинги ҳаёти, иккинчи бўлимида эса революциядан кейинги — гуллаб-яшнаётган ҳаёти ифодаланган. Бундан ташқари, альбомда совет халқларининг бузилмас дўстлигини тасвирловчи расмлар ҳам бор. Бу альбомни тайёрлашда мактаб бош пионер вожатийси ўртоқ М. Ҳидоятов раҳбарлигида дружина советининг раиси Муаззам Муҳиддинова, дружина совети а'золаридан Дилбар Шодиева, Зуҳра Ҳожимуҳамедова, Манзура Тўхтаева ва Васила Ҳакимовалар актив қатнашдилар.

Янги гастроном

Сталин районидаги Бешёғоч майдонида яқинда қурилган тўрт қаватли уй-жой биносининг пастки қаватида янги гастроном магазини очилди. Бу гастроном чиройлик қилиб безатилган ва яхшилаб жиҳозланган. Гастрономда ҳархил озиқ-овқат моллари ва хилма-хил нон маҳсулотлари ва турли ичимликлар блан савдо қилучи бўлимлар бор. Яқинда молларни доналаб сотучи бўлим ҳам очилади. Янги гастрономнинг очилиши район аҳолисининг озиқ-овқат молларига бўлган эҳтиёжларини қондиришда катта қулайлик туғдирмоқда.

Спорт хроникаси

Тошкентда шашка бўйича шаҳар мусобақаси тугади. Мусобақада 14 киши, шу жумладан 2 спорт мастери, 6 та мастерликка кандидат ва 6 та биринчи разрядли шашкачи қатнашди.

Биринчи ўринни мастерликка кандидат Б. Канишчикер олди. У мумкин бўлган 13 очкодан 10,5 очкога эга бўлди. Канишчикер мусобақада бир ўйинни ҳам ютқазмади ва конкурсдан ташқари ўйнаган спорт мастери И. Козловдан (Москва) ярим очко ўзиб кетди.

Иккинчи ва учинчи ўринларни мастерликка кандидатлар И. Гавриленко блан С. Гулаев олдилар. Улар 8,5 тадан очкога эга бўлдилар.

Тошкентдаги спорт жамиятларининг эркаклар ва хотин-қизлар командаларидан 12 команда волейбол бўйича шаҳар биринчилиги учун бўлган мусобақада қатнашди. «Наука» спорт жамиятининг спортчилари энг яхши натижага эришдилар. Улар бир ўйинни ҳам ютқазмадилар ва биринчи ўринни олдилар.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

Чудноволилар ташаббуси асосида

Партия ва ҳукуматимиз меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини янада ошириш, маданий савиясини юксалтириш блан бирга уларнинг соғлигини сақлаш тўғрисида ҳам тинмай ғамхўрлик қилмоқдалар. Республикамизда медицина муассасаларининг тормоқларини кенгайтириш, уларни жиҳозлаш ва юқори малакали мутахассис кадрлар блан та'минлаш, аҳолига медицина хизматини яхшилаш, юқумли касалликларга қарши кураш, шунингдек аҳоли ўртасида медицина пропагандасини кучайтириш соҳасида кўпгина тадбирлар амалга оширилмоқда.

Республикамизнинг бошқа районларида бўлганидек, Тошкент районида ҳам кейинги йилларда колхозчи деҳқонларнинг соғлигини сақлаш йўлида бирқанча амалий тадбирлар кўрилди. Ҳозир районнинг Фрунзе, Охунбобоев, Қатортол қишлоқ советларида яхши жиҳозланган, медицина асбоблари блан та'минланган касалхоналар ишлаб турипти. Назарбекдаги туғруқхона марказий туғруқхоналардан бирига айланиб қолди. Қишлоқ советларидаги даволаш пунктларининг деярлик кўпчилик қисми ўз бурчини яхши адо этмоқда. Район соғлиқни сақлаш бўлимининг ходимлари колхозлардаги болалар яслилари ва боқчалари ишини юксак даражага кўтариш учун курашмоқдалар.

Район соғликни сақлаш бўлими (мудири ўртоқ Ҳ. Зарипов) аҳолига медицина хизмати кўрсатишни янада яхшилаш мақсадида совет медицина фанининг ҳамма янгиликларидан тобора кўпроқ фойдаланишга, қардош республикалар медицина ходимларининг шу соҳадаги иш методлари, тажрибаларини чуқурроқ ўзлаштиришга интилмоқда. Украина ССР, Житомир область, Чудново район соғликни сақлаш бўлими ходимларининг ажойиб ташаббуси айниқса яхши қўл келди.

Чудново район медицина ходимларининг бу ташаббуси нимадан иборат? Чудноволилар аҳолини даволашда ватан медицина фанининг муваффақиятларига, актив санитария ва даволаш профилактика ишларини ижодий равишда амалга ошириш учун совет медицинасининг асосий принципларини ўзида акс этдирган диспансер методига таяниб, жуда катта иш бошлаб юбордилар.

Улар илгари колхозларда камдан-кам бўлар, аҳолининг соғлигини яхши билмас, ма'лум касал блан оғриган кишиларни амбулаторияда гина билар эдилар. Ҳозир у ерда иш бошқача йўлга қўйилди. Бутун куз ва қиш бўйи райондаги ҳамма колхозда қизғин иш олиб борилди. Район касалхонаси мутахассисларининг комплекс бригадалари участка врачлари иштирокида 40 минг кишини кўздан кечириб чиқди. Бу нарса оддий «кўздан кечириб» қўяқолиш эмас эди, албатта. Чудноволилар бу ишга ҳартарафлама тайёргарлик кўрганлари ҳолда аҳолининг ҳаммасини бирйўла медицина текширувидан ўтказдилар, айрим кишилардаги касалликнинг бошланғич белгиларини аниқладилар, дарҳол ўша ернинг ўзида медицина ёрдами бердилар. Уларнинг бутун ҳаракати айрим касалликлар блан оғриган кишиларни ўз ишжойларига тезроқ қайтаришдан иборат бўлди.

Тошкент район медицина ходимлари чудноволиларнинг мана шу янги, илғор иш методларини билиб олдилар ва районда шу метод асосида иш бошлашга киришдилар. Район соғликни сақлаш бўлими 1953 йил ноябрь ойининг бошида шу тўғрида буйруқ чиқарди. Биринчи диспансеризация Қатортол қишлоқ советидаги колхозлардан бошланди. Бу қишлоқ советига врачларнинг икки группаси ажратилди. Биринчи группага врач-гинеколог М. Усмонова (раҳбар), терапевтизатор Т. Ҳамдамова, малярилог-хирург Р. Ғаффоров, тери-венерик касалликлар врачи В. Маликов, иккинчи группага терапевт-маляриолог О. Геккер (раҳбар), гинеколог-педиатор М. Мамишева, бактериолог-окулист Айвазова ўртоқлар бириктилди. Документация ишларини бажаришда, колхозчиларнинг уй-жойларини, турмуш шароитларини текширишда ёрдам бериш учун бу группаларга яна қўшимча равишда турли врачлар қўшиб берилди. Район ижроия комитети соғлиқни сақлаш бўлимининг ташаббусини ма'қуллаб қарор чиқарди ва бу ташаббусни амалга оширишда қишлоқ советлари ҳамда колхоз раисларига конкрет вазифалар юклади.

Терапевт-маляриолог О. Геккер бошлиқ группа ўтган йил ноябрь ойининг 4 куни ичида «Қизил шарқ» колхозида текшириш ўтказди. Ҳаммаси бўлиб 182 киши кўздан кечирилди. Натижада кўз оғриғи, бод ва бошқа хил касалликлар блан оғриган бирқанча кишилар борлиги аниқланди. Улар рўйхатга олинди, касалликларнинг тарихи аниқ ёзилди, дарҳол даволаш чоралари кўрилди. Шу блан бирга ҳомиладор хотинларга ҳам медицина ёрдами уюштирилди. Бу группа Сталин номли колхоз территориясидаги аҳолининг соғлигини ҳам синчиклаб текшириб чиқди, аниқ ма'лумотлар тўплади, шунга қараб медицина ёрдами берилабошланди. Врач-гениколог Усмонова бошлиқ группа Қатортол қишлоқ советидаги Сталинград колхозида ҳам шундай текширишлар ўтказди.

Район соғликни сақлаш ходимлари колхозлардаги аҳолининг соғлигини аниқлаш, уларга медицина ёрдами бериш блан кифояланиб қолаётганлари йўқ. Улар колхозлардаги, маҳаллалардаги аҳоли ўртасида турли касалликлар бўйича лекция ва суҳбатлар ҳам ўтказмоқдалар. Масалан, 1953 йилнинг 11 ойи ичида «Большевик» колхозининг дала шийпонларида 76 лекция, 141 суҳбат, Пушкин номли колхознинг дала шийпонларида 20 лекция, 60 марта суҳбат ўтказилди. Бундай лекция, суҳбатларни ўтказишда врачлардан М. Юнусов, Ҳ. Магзумов, С. Очинский, М. Усмонова ва бошқа ўртоқлар актив иштирок этмоқдалар. Шунингдек, аҳоли ўртасида медицина пропагандасини кучайтиришда райондаги Қизил яримой жамиятининг кўпсонли а'золари, МТС, колхоз бригадалари, мактаб ва бошқа муассасалар ҳузуридаги санитария постлари яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Тошкент район медицина ходимларининг чудноволилар ташаббусига қўшилганликлари, шу асосда актив санитария ва даволаш профилактика ишлари олиб бораётганликлари ҳозирданоқ ўзининг яхши самараларини кўрсатмоқда, аҳолига кун сайин медицина ёрдами берилмоқда, даволаш ишлари актив даражага кўтарилмоқда.

Лекин шуни ҳам айтиш керакки, Чудново район соғлиқни сақлаш ходимларининг ажойиб ташаббуси, илғор иш тажрибалари шу кунгача фақат Тошкент районида амалга оширилмоқда. Ўзбекистон ССР Соғликни сақлаш министрлиги бу ажойиб ташаббусни республикамизнинг ҳамма районларида кенг оммалаштириши керак.

И. РАҲМОНОВ.

Тошкент район Ленин қишлоқ советидаги даволаш пунктининг мудири.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 11/II да **Туркия ҳақида ҳикоя**, 12/II да **Юрак сирлари.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА—11/II да **Эсмеральда**, 12/II да **Кармен.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 11/II да **Нурхон**, 12/II да **Офтобхон.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Бугун ва ҳар куни **йиртқич ҳайвонларни ўргатучи**, РСФСРда хизмат кўрсатган артист **Н. П. Гладильшиков**, РСФСРда хизмат кўрсатган артист **Александров-Серж** раҳбарлигида **сальтомортальчи жокейлар группасининг** гастрольлари ва РСФСРда хизмат кўрсатган артист, **янги усулда от ўргатучи Н. А. Никитин гастрольларининг давоми.** Тамоша кеч соат 8 да бошланади.

«Родина», Собир Раҳимов номли, **Навоий** номли, **«Искра», «Ёш гвардия», «Ўзбекистон», «Комсомол 30 йиллиги», «Ўзбекистон 25 йиллиги», Тикучилар саройи кинотеатрларида**

Албаниянинг буюк жангчиси Скандербег

номли янги рангли бадиий фильм кўрсатилади.

Луначарский посёлкасидаги Комсомольская кўчасида туручи **Ансар Муҳамадшанович Саидбурҳоновнинг** Тошкент шаҳар, Пролетарская кўчаси, 33-нчи уй, 7-нчи квартирада туручи Фавзия Ҳусаиновна Дивеевадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Ленин район, 2-нчи участка халқ судида кўрилади.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Тошкент область комитети ва шаҳар комитети, меҳнаткашлар депутатлари область ва шаҳар Советларининг органлари ўзбек тилида чиқадиган

„Тошкент ҳақиқати“

ва рус тилида чиқадиган

„Ташкентская правда“

НОМЛИ ОБЛАСТЬ ГАЗЕТАЛАРИГА

Обуна қабул қилиш давом этмоқда

Бу газеталар «Правда» газетасининг форматида 4 саҳифадан иборат бўлиб, ҳафтада 5 марта чиқади.

Ҳар газета учун обуна баҳоси 1 ойга — 4 сўм 35 тийин.

Обуна «Союзпечать» бўлимларида, Тошкент областидаги шаҳар ва район алоқа конторалари бўлимлари ва агентликларида қабул қилинади.

«ГЛАВСТРОЙ»НИНГ ТОШКЕНТ ҚУРИЛИШ-МОНТАЖ БОШҚАРМАСИГА

участка бошлиқлари, прораблар ва қурилиш мастерлари

КЕРАК

Физкультурная кўча, 6-нчи уйда ишчи ёллаш бўлимига (Тўқимачилик комбинати) кундуз соат 12 дан 2 гача ва 4 дан кеч 6 гача учрашилсин.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 34. РЕДАКЦИЯ БУЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 157, Пропаганда бўлими — 135, Совет қурилиши бўлими — 157, Маданият бўлими — 135, Адабиёт ва сан'ат бўлими — 135, Қишлоқ хўжалик бўлими — 135, Саноат ва транспорт бўлими — 50, Хатлар бўлими — 136, Секретариат — 157, э'лонлар бўлими — 38142.

Р 01636 «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № 01567.